

Železničář

TÝDENÍK SKUPINY ČESKÉ DRÁHY, a.s. | ČÍSLO 14 | ROČNÍK XVII | 8. DUBNA 2010 | CENA 5 Kč

**Nové reportáže
s železniční
tematikou najdete
na tv.cd.cz.**

Když dráhy není stále dost

Milan Brož na železnici nejen pracuje, ale také se jí věnuje ve volném čase. **STRANA 7**

Vlaky se schovají do podzemí

Ve Stuttgartu vyroste během následujících deseti let zcela nové nádraží. **STRANA 5**

Bardotka jako muzejní kousek

Opravenou představitelku legendární řady křtili v Nymburce. **STRANA 2**

krátce

Posílení dopravy na Velikonoce

V souvislosti se zvýšeným zájmem o cestování během velikonočních svátků nasadily České dráhy na nevytíženější dálkové vlaky vozy s dodatečnými 5 tisíci místy k sezení. Větší kapacitu měly vlaky den před začátkem velikonočních prázdnin, ve středu 31. března, a také na Velikonoční pondělí, kdy se větší na cestujících vracela zpět. Vypraven byl také speciální posilový noční rychlík Vi-horlat Praha – Košice a zpět.

Do Litoměřic za polovinu

Až do neděle 11. dubna se na výstavišti v Litoměřicích koná tradiční prodejní výstava Tržnice Zahrady Čech. Oficiálním dopravcem akce jsou České dráhy, které nabízejí všem návštěvníkům slevu ve výši 50 procent z plného obvyklého jízdného pro cestující starší 15 let, resp. ze zvláštního jízdného pro důchodce a děti. Jízdenku si lze zakoupit z kteréhokoliv tarifního bodu do stanic Litoměřice horní nádraží nebo Litoměřice město. Pro cestu zpět je nutno mít jízdenku označenou speciálním razítkem ze stánku ČD, který se nachází v pavilonu T.

Nabídka Praha – Brno prodloužena

Úterý 6. dubna byl obnoven prodej poukázek na cestování mezi Prahou a Brnem za 179 Kč. Nabídku ČD-Lidl Praha – Brno si lze pořídit v prodejních obchodních řetězce Lidl v obou jmenovaných městech. Zakoupenou poukázku si zájemci následně vymění za jízdenku v pokladnách Českých drah. Jízdní doklad platí ve 2. třídě všech druhů vlaků mezi Prahou a Brnem, u spojů kategorie SC je nutno si přikoupit povinnou rezervaci. Prodej poukázek potrvá do 30. dubna 2010.

Lázeňský park ovládnu atleti

Poděbrady hostí v sobotu 10. dubna tradiční chodecké závody, které se konají jako mítink Evropské atletické asociace a zároveň domácí mistrovství na trati 20 km. Na okruhu v lázeňském parku se tak představí špičkoví závodníci nejen z od nás, ale i ze zahraničí. Partnerem šampionátu jsou opět České dráhy; start kategorie žen je naplánován na 14.45 h, muži se vydají na trať o čtvrt hodiny později. **(pt, tis)**

BREJLOVEC. Modernizované lokomotivy mají relativně nízkou energetickou náročnost a více šetří přírodu. ILLUSTRÁČNÍ FOTO MARTIN HARÁK

Vozidlový park omládne

Pokračujeme v modernizaci vozidlového parku. Nová kvalita se projeví v dálkové vnitrostátní i mezinárodní dopravě. Dne 30. března jsme již vyhlásili dvě výběrová řízení.

První z těchto tendrů na obnovu vozidlového parku má za cíl určit dodavatele modernizovaných 58 vozů 1. a 2. třídy určených pro dálkovou dopravu. Druhým výběrovým řízením najdeme zhotovitele modernizace 19 lokomotiv řady 750.

Lepší vozy pro vlaky vyšší kvality

Do modernizace jsou zahrnuty oddílové i velkoprostorové vozy typů Aee, Apee, Bee a Bpee, které České dráhy nyní využívají ve vlacích EuroCity a InterCity z Prahy do Vídně, Bratisla-

vy, Žiliny, Brna a Břeclavi nebo Bohumína a mezi Bohumínem a Břeclaví. Ve vozech 2. třídy budou instalovány elektrické zásuvky 230 V pro napájení drobné elektroniky, hlavně přenosných PC. Modernizaci si vyžádají i některé technologické celky, což cestující na první pohled nepoznají. Půjde například o dosazení výkonnějšího centrálního zdroje energie, který je nezbytný pro kvalitní činnost klimatizace i napájení elektrických zásuvek.

MODERNIZOVANÉ VOZY UVIDÍME V PROVOZU V ZIMĚ 2010/2011.

Omlazovací kúrou projde také interiér vozů, jež bude nově laděn ve firemních barvách Českých drah a bude doplněn o opticko-akustický informační systém, který cestujícím poskytne informace o trase vlaku a nejbližších zastávkách na trase.

UPRAVENÉ VOZY A LOKOMOTIVY

Vypsána výběrová řízení na modernizace vozidlového parku ČD se týkají 58 oddílových i velkoprostorových vozů 1. a 2. třídy typů Aee, Apee, Bee a Bpee a 19 motorových lokomotiv řady 750 přezdívaných Brejlovec. Vozy získají klimatizaci, toalety s uzavřeným systémem, centrální zdroj energie, audiovizuální informační systém, elektrické zásuvky 230 V pro napájení drobné elektroniky, zejména notebooků. Interiér bude sladěn ve firemních barvách Českých drah. Modernizované vozy budou dány do provozu ve spojích EuroCity a InterCity nejdříve začátkem roku 2011.

U lokomotiv dojde k dosazení úspornějšího spalovacího motoru, což umožní snížení emisí výfukových plynů a hládivy hluku. Cestující je uvidí na kolejích asi v polovině roku 2012, hlavně u vnitrostátní dálkové dopravy.

Předpokládaná cena zakázky je asi 2,1 miliardy korun včetně financování, které bude zajištěno zpětným leasingem. Všechny 58 vozů má být modernizováno do 18 měsíců od podepsání kontraktu. První z modernizovaných vozů mají být nasazeny do provozu již v zimě 2010/2011.

Motorové lokomotivy budou ekologičtější

Druhé výběrové řízení se týká modernizace 19 motorových lokomotiv řady 750, které jsou známé pod přezdívkou Brejlovec. Obdobný typ modernizované lokomotivy úspěšně využívá řada dalších dopravců v České republice, například ČD Cargo nebo OKD Doprava, ale také dopravci v Itálii.

V rámci obnovy vozidlového parku Českých drah je třeba zajistit také omlazení motorových lokomotiv vyšších výkonů, jejichž průměrný věk je podle jednotlivých řad 30 až 40 let. S kompletní modernizací vozidel ČD a větším využíváním motorových vozů a jednotek, ale i s další elektrizací tratí v České republice, lze

► Pokračování na str. 2

sloupek

Oživení nádraží v Pardubicích

Ve spolupráci s krajem navrhujeme oživit dosud nepřístupné terasy v nádražní hale.

Novofunkcionalistická budova hlavního nádraží v Pardubicích od architektů Dandy a Řepy staršího byla dokončena koncem 50. let 20. století. V očích cestujících sice stále „buduje“, po více než

MICHAL ŠTĚPÁN
Ředitel KČOD
Pardubice

půlstoletí provozu se ale vynořují myšlenky na určité změny či možná oživení. První konzultace s architektem Miroslavem Řepou, který je dědicem autorských práv tvůrce budovy, proběhly před pár týdny. Inicíoval je hejtmán Radko Martínek a k jednání přizval také ředitele RSM i KČOD.

Výsledek je nad očekávání příznivý. Hned na jednání se dohodla témata k řešení a postup zpracování dokumentace. Již nyní vzniká studie o možném náhradě omšlých fotografií z původních československých zakázek za novější, tentokrát s motivy z Pardubického kraje. V běhu je též příprava studie na novou grafickou mapu regionu. S magistrátem začínají jednání o možném řešení dopravní situace před nádraží, aby zde mohla být zřízena autobusová stání.

Architekt Řepa nejenže souhlasil se zpřístupněním teras ochozů halu pro veřejnost, ale sám přinesl návrhy toho, jak elegantně a lehce by mohl být vyřešen přístup na ně. Aktivitu změň tak byly odstartovány. Bez potřebných studií a kvalitních projektů totiž není možné konat v rozhodujícím úsilí, kterým je zajištění financování. Jednou z cest je také možnost čerpání dotací z fondů.

anketa

Jak na vás zapůsobila změna času?

DANUŠE HVIZDOŠOVÁ

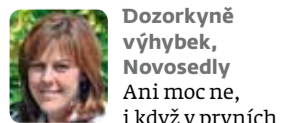
SKladnice přepravy, Frýdek-Místek
Změnu času trochu vnímám jen v prvních dnech. Pracuji na ranních a odpoledních směnách, takže to na mě nemá tak velký vliv.

LUKÁŠ NĚMEC

DKV Olomouc
V podstatě vůbec. Po letech práce v turnusu ve dvanáctihodinových směnách si na podobné změny zvyknete.

VERONIKA HOCHMANOVÁ

Dozorkyně výhybek, Novosedly
Ani moc ne, i když v prvních dnech se mi špatně usíná i vstává. Do dvou týdnů bývá ale vše v normálu. **(ski)**

Veselé odpoledne v dětském domově

Zástupci Českých drah zavítali v rámci Junior programu do dětského domova na Severní Terasě v Ústí nad Labem.

Výběr ústeckého dětského domova nebyl náhodný, protože spolupracuje s Nadačním fondem Plaváček Deany a Juraje Jakubiskových. Ten v rámci projektu Vítr do plachet podporuje nadané děti v rozvíjení jejich talentu. České dráhy pak pro ně zajišťují bezplatně dopravu do škol, kroužků a na vystoupení a soutěže. A právě děti z pěveckého sboru TERASÁČEK zazpívaly Karlu Gottovi a Pendlínu k pětiletému výročí.

V dětském domově nás v úterý 30. března přivítalo třicet dva dětí s tetičkami a strýčky, jak zde říkají svým vychovatelům. Děti ve věku od 5 do 18 let jsou rozděleny do rodinných skupin se zacho-

váním sourozeneckých vztahů, díky čemuž mohou lépe rozvíjet svoji osobnost a sociální vztahy. Každá „rodinka“ má své jméno, práva a povinnosti, které z chodu domácnosti vyplývají, a tak se děti mohou lépe integrovat zpět do původních nebo nových rodin.

Elfík opět slavil úspěch

Děti se nejdříve seznámily se základními pravidly bezpečnosti a pak odpovídaly na otázky, za každou

správnou odpověď dostaly odměnu. Pro každého byl připraven časopis Můj vláček a pastelky, nechyběla ani oblíbená lízátká ve tvaru výpravky. Největší motivací správných odpovědí byl plyšový maskot – modrý slon Elfík, který u dětí slavil jednoznačný úspěch. Poté ještě ředitelka Nadace Plaváček Lucie Fröhlichová seznámila děti se základy první pomoci. Jako instruktážní mate-

riál byla použita brožura Bezpečnost na železnici a první pomoc, kterou České dráhy připravily společně s Červeným křížem.

Děti nezaskočila žádná otázka

Se spoustou dětí jsme se neviděli poprvé, proto nebylo divu, že většina odpovědí bylo správných a nezaskočila je ani základní otázka na hodnoty vysokého napětí a možné následky úrazů. V rámci akcí připravovaných v Junior programu, jako jsou Dětský den nebo Mikulášská besídka, se již se základy bezpečnosti v železniční dopravě seznámily a příjemně nás překvapily svými znalostmi. Ačkoliv jsme připravili pro děti odbornou přednášku o bezpečnosti v železniční dopravě, bylo to veselé odpoledne, které všem něco přineslo. Mám dobrý pocit ze zájmu, který se projevil živou debatou se spoustou otázek.

ELEN MÁTĚOVÁ
Autorka je manažerka Junior programu ČD.

▼ nabízíme

S eTiketem
i do tramvaje

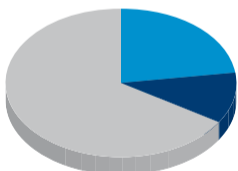
Od 1. dubna 2010 si mohou cestující zakupovat kombinovaný jízdní doklad eTiket Dresden+VVO.

Jízdenku si lze pořídit prostřednictvím eShopu ČD, případně telefonicky přes Kontaktní centrum ČD. Cena se pohybuje již od 23 eur (cca 598 Kč). Jedná se o rozšíření současné nabídky eTiket Dresden, kdy je možné si zakoupit nejen jednodouchou nebo zpáteční jízdenku na vybrané vlaky z Prahy (Brna) do Drážďan, ale navíc také ve variantě, která platí ve všech spojkách německého dopravního svazu VVO (Verkehrsverbund Oberelbe).

Na každý den, vlak a relací je omezený počet míst (kontingent) a předprodej končí vždy tři dny před odjezdem. Nabídka je ideální například pro jednodenní výlety do Drážďan a okolí. Cestující nejen výhodně dopravíme do saského hlavního města, ale umožníme jim používat jak MHD v Drážďanech (regionální vlaky, autobusy, tramvaje), tak veškeré spoje v okolí, které odpovídají současné nabídce REGIONet Labe-Elbe. Vedle Drážďan se cestující s touto jízdenkou mohou také vypravit do porcelánem proslavené Míšeň nebo obdivovat zámek Moritzburg, který je označován za „saskou barokní perlu“. Zkrátka nepřijdou ani milovníci přírody, kteří se rozhodnou procestovat křížem krázem celé Saské Švýcarsko. (java)

▼ analýza

Mediální obraz ČD
v týdnu 27. 3.–2. 4.

Mediální ohlas Českých drah v posledním březnovém týdnu značně ovlivnilo zveřejnění testu dvacítiky vlakových nádraží, který uskutečnil deník MF Dnes. Nejlépe překvapivě vyšla nádraží v Kladně, Olomouci a Ostravě. Na druhém konci novinářů sestaveného žebříčku se pak umístilo karlovarské nádraží a těsně před ním hned dvě pražská, hlavní a smíchovské. Pozitivních informací o Českých drahách bylo v uplynulém týdnu nesrovnatelně více než negativních. Mnohá z kladných hodnocení byla vyslovena v rámci již zmíněného testu nádraží, a to nejen z pera novinářů, ale zazněla i z úst cestujících.

Příznivě byl přivítán začátek nové sezony cyklovlaků a hlavně otevření půjčovny kol na nádražích. Zdá se, že touto službou trafil Česká dráha do černého. Další jednoznačně ceněnou aktivitou bylo vypravení Preventivního vlaku ČD, který se tentokrát vydal na jih Moravy a na Vysočinu. Největší pozornost mu věnovala pochopitelně regionální média.

Křest muzejní Bardotky

V Nymburce dokončili opravu muzejní Bardotky T 478.1010, zástupkyně jedné z nejoblíbenějších a nespolehlivějších řad na naší železnici.

Znovuzrozenou a nymburskými správkaři vzorně opravenou lokomotivu pokřtil v poslední březnový den náměstek generálního ředitele ČD pro osobní dopravu Antonín Blažek, jenž byl zároveň otcem myšlenky na záchranu lokomotivy. Další účastníci slavnostního aktu v provozním středisku oprav DPOV jí popřáli hodně najetých kilometrů a poděkovali těm, kteří se o její záchranu a omlazení zasloužili.

Z hostů, které úvodem pozdravil a k prohlídce areálu dílen pozval generální ředitel DPOV Přerov Josef Plachý, jmenujme náměstka ministra kultury ČR Františka Mikeše, jenž krom významu ochrany technického dědictví vyzdvihl vztah stroje k Českým Budějovicím, ekonomického náměstka generálního ředitele ČD Michala Nebeského, ředitele NTM Praha Horymíra Kubičky, ředitele železničních sbírek NTM Jiřího Střechu nebo ředitele Nadace Okřídlené kolo Josefa Tomečka. Nechybělo několikero otčení vozidla na točné rotundy.

Vozila rekreační vlaky
na Posázavském pacifiku

Náměstek Blažek nešetřil při slavnostní roll-outu chválou na adresu řady, kterou opravená lokomotiva zastupuje. „Když jsem si rozmýšlel, jak budu vyprávět, čím je tahle lokomotiva výjimečná, řekl jsem si, že vlastně ničím. Odvedla velký kus práce. Že byla spolehlivá a oblíbená, mi potvrdí každý, kdo ji trochu zná, a dokladují to i její přezdívky.“ Vzápětí přidal i vlastní zkušenosti. Po vysoké škole nastoupil roku 1987 na umístěnou do depa Praha-Libeň a po působení ve správkárně a funkci kandidáta strojvedoucího podepsal na tři roky smlouvu na strojvedoucího. Zamračen, jak zní další označení pro tyto stroje, hlavně pak ty čerčanské na Posázavském pacifiku, si vel-

V PLNĚM LESKU. Lokomotiva opět dostala podobu, v jaké jezdila před desetiletími po našich kolejích. FOTO AUTOR (3x)

ARTEFAKT. Hosté slavnostního roll-outu dostali na památku tabulky s původním označením dnešního muzejního Bardotky.

VIZITKA
T 478.1010

- Ve správě Národního technického muzea Praha.
- Vyrobila ji ČKD Praha roku 1967 s výrobním číslem 7015.
- Sloužila v depech Praha-Vršovice a Praha-Libeň.
- Dojezdila pod označením 751.010 na přelomu tisíciletí v DKV Liberec.
- Představení stroje veřejnosti bude 8. 5. 2010 na Dni otevřených dveří VUZ.

Vozidlový park Českých drah omládne

► Pokračování ze str. 1

ovšem očekávat pokles významu velkých motorových lokomotiv. Proto se v současnosti jeví jako ekonomicky výhodná modernizace současných strojů řady 750 před nákupem nových lokomotiv.

Energetické úspory,
méně emisí i hluku

V rámci modernizace bude do- sazen výkonnější a energeticky i na údržbu úspornější spalovací motor, dojde také ke snížení

emisi výfukových plynů a hladiny hluku. Celkově bude modernizovaná lokomotiva provozně úspornější než v současnosti provedení. Modernizace Brejlovce umožní vyřadit nejstarší velké motorové lokomotivy řady 749 s přezdívkou Bardotka a omezit provoz větších motorových lokomotiv středních výkonů, např. řady 742, které mají před stanicí napříkld Valašské království, ZOO Ostrava nebo Ski areál Mos- ty u Jablunkova.

Výsledky v květnu

Všech 19 lokomotiv má být modernizováno do 24 měsíců od podpisu kontraktu, tedy přibližně do poloviny roku 2012. České dráhy plánují jejich nasazení například na rychlíky z Hradce Králové do Trutnova a Letohradu, v okolí Brna a nahradí starší vozidla také v pražském depu. Modernizace lokomotiv bude rovněž financována zpeněžením leasingem. Předpokládaná cena této zakázky včetně financování je asi 870

mi oblíbil. „Mimo jiné tam byla i tahle výkonově výborná, i když vzhledově slabší „deset-desítka“, už tehdy zařazená letmo. Jezdil jsem s ní na sezonních rekreačních vlacích Praha – Zruč nad Sázavou,“ nadšeně vzpomínal.

„I když hostíme hlavně moderní prototypy světových lokomotiv, rádi jsme se k myšlence uchování technické památky přihlásili. Budeme se o tuhle lokomotivu starat jako o vlastní,“ řekl generální ředitel VUZ Jaroslav Grim. Poznamenal, že samotná myšlenka záchranu T 478.1010 vznikla ve vlaku, a přislíbil, že exponát sice bude ukryt v hale, ale také bude často jezdit a předvádět se hostům. Jen na vysvětlenou: Historická diesellová lokomotiva

OBLIBU TĚCHTO
STROJŮ DOKLÁDA
JÍ I PŘEZDÍVKY,
KTERÉ DOSTALY.

patří státu, je spravována Národním technickým muzeem a nyní ji bude na základě smlouvy uza- věněné na 9 let provozovat společ- nost VUZ.

Nejvíce zabrat dal lak

Slova díky padala zejména na adresu zhotovitelů. Vedoucí PSO Arnošt Kohl neskrýval dojetí. Svěřil se nám, co bylo na opravě nejsložitější. „Určitě nejvíce zabrat dala oprava laku. Ta se celá dělala v rozsahu Lak 1 v Nymburce, lokomotiva se otryskávala v zástěně, pak bylo potřeba vyvařit korodovanou částí a celý povrch vykytovat. Po vrchní barvě přišel ještě antigrafitní nátěr. Největší problém byl s popisy, navrhli jsme muzeu metodu, samolepky nepřicházely v úvahu. Měli jsme k dispozici jedinou starší fotku, pak jsme sehnali z archivu ČKD dobový výkres vozidla, nakonec se musely udělat negatívni šablony a štetěčkem přenést popisy na mašinu.“

Nakonec se Arnošt Kohl upřímně světil hostům: „Bardotky jsou moje holky!“ a poděkoval zaměstnancům nymburského PSO, kteří za znovuzrozením lokomotivy, symbolizující legendární šedesátá léta, stáli. MARTIN NAVRÁTIL

miliónů korun. Výsledky obou tendrů by měly být známy koncem května.

České dráhy v letošním roce připravují i další zadávací řízení na modernizaci ostatních typů vozů pro vlaky EuroCity a InterCity i na revitalizaci vagonů pro běžné rychlíky. Těch by v první fázi ještě v letošním roce mohlo být vylepšeno od 80 do 120 kusů.

HANA DLUHOŠOVÁ

Autorka je ředitelka Odboru investic a veřejných zakázek.

Jaké akce připravují na severní Moravě

Tím, že se podílíme na společenských akcích v regionech, posilujeme image ČD.

Propagace Českých drah nepočítá jen v centrálně řízených akcích. O dobré jméno naší společnosti se starají také zaměstnanci v krajích, například v KCOD Ostrava Šárka Juráková (viz foto). Jak říká, pro České dráhy je hlavním partnerem krajská samospráva.

Mediální partnerství

„Letos jsme s Moravskoslezským krajem uzavřeli smlouvu o partnerství a vzájemné spolupráci. Společně se podílíme na určitých marketingových aktivitách. Například na ostravském hlavním a svinovském nádraží jsme umístili dvě plazmové obrazovky, na nichž pouštíme cestující, kteří třeba čekají na vlak, vlastní prezentace,“ říká Jurá-

ková. ČD mají už několik let uzavřenou smlouvu o vzájemné propagaci s letištěm Leoše Janáčka. K dalším partnerům v Moravskoslezském kraji patří například Valašské království, ZOO Ostrava nebo Ski areál Mos- ty u Jablunkova.

CO DOPORUČUJE
KCOD OSTRAVA

- Výstava železničních modelů na frýdeckém zámku. Začne 25. dubna a potrvá až do 19. září.
- Soutěž Vlakem Moravskoslezským krajem. Cestující budou v červnu sbírat razítka do hracích karet.
- Šela Maraton horských kol. Jedná se o nejslavnější akci svého druhu u nás. Proběhne druhý květnový víkend.
- Koncerty vážné hudby v rámci Janáčkova máje. Uskuteční se od 24. května do 13. června.

KCOD Ostrava přichystalo zajímavou akci již nyní na duben. „Konkrétně 25. dubna bude na frýdeckém zámku zahájena výstava železničních modelů, která potrvá až do 19. září. Do této akce se zapojili i mnozí kolegové, kteří zapůjčili své sbírky modelů nebo

předměty vztahující se k železnici. Výstava byla uspořádána naposled před šesti lety a měla velký ohlas,“ upozorňuje Šárka Juráková.

Sbírejte razítka,
provětrejte horská kola

Také v letošním roce proběhne v červnu soutěž Vlakem Moravskoslezským krajem, ve které cestující sbírají razítka do hracích karet na určených turistických místech v kraji. Na místo samozřejmě musí dojet vlakem.

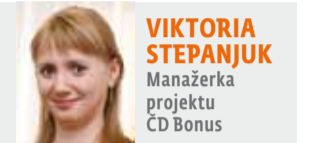
Juráková k tomu uvádí: „Loni byly ve hře lákavé ceny, které poskytl všichni partneři zapojení do soutěže, nejmenším tomu bude i teď. Největším oceněním pro nás byly ale děkovné dopisy nebo osobní poděkování soutěžících. Nově bude od dubna do konce srpna probíhat soutěž nazvaná Anketka ČD s výhrou. Pokud nám soutěžící navíc napíše krátký příběh ze své cesty vlakem a bude vylosován, může se těšit na zajímavou výhru.“

▼ pro vás

Za uměním
do Olomouce

Muzeum umění Olomouc a České dráhy se dohodly na partnerství v rámci programu ČD Bonus.

Držitelům platných In-karet ČD a jízdních dokladů v minimální hodnotě 100 korun, ne starších než dva týdny, nabízíme poloviční vstupné do Muzea umění Olomouc. Aktuální výstavy a stálé expozice olomouckého muzea si tak prohlédnete za pouhých 25 korun.

VIKTORIA STEPANJUK
Manažerka projektu ČD Bonus

Vstupenka přitom v jeden den platí pro prohlídku obou muzejních objektů – tedy Arcidiecézního muzea Olomouc a Muzea moderního umění.

Arcidiecézní muzeum Olomouc bylo slavnostně otevřeno 1. června 2006. Jedná se o instituci evropského významu, která se specializuje na duchovní výtvarnou kulturu 12. až 18. století; sídlí v rekonstruované národní kulturní památce Přemyslovský hrad. Areál je dokladem tisíciletí stavebního vývoje a patří k nejstarším trvale osídleným lokalitám střední Evropy. V roce 1306 zde byl zavražděn poslední český král z rodu Přemyslovců, Václav III. Stálá expozice představuje v šestnácti sálech přes 300 děl od románského slohu po baroko.

Muzeum moderního umění, jak název napovídá, vystavuje výtvarnou kulturu 20. a 21. století. Pořádá dlouhodobé i krátkodobé výstavy českého i zahraničního moderního umění. Například v roce 2007 se zde konala předhlídka děl světového směrů op-art Victora Vasarelyho, v roce 2008 uspořádalo výstavu nejpopulárnějšího českého malíře a ilustrátora Josefa Lady.

Spolupráce s Českými drahami je pro Muzeum umění Olomouc velmi atraktivní, a to jednak kvůli rostoucí popularitě zákaznického programu ČD Bonus, jednak proto, že se tak dostává do zajímavé společnosti stávajících partnerů ČD, například vídeňské Albertiny nebo Galerie hlavního města Prahy. Zákaznický program ČD Bonus využijí cestující zejména při volnočasových aktivitách, nákupu, cestování a ubytování.

Jaké akce připravují na severní Moravě

Již tradičně se také bude konat Šela Maraton horských kol. Jde o jeden z neznámějších maratonů horských kol u nás. Loni se akce zúčastnil i autor horského kola, slavný Gary Fischer. Trasa vede přes opravený hrad Helfštýn, projíždí se slavičským tunelem, oživeným zvukem parní lokomotivy, a kolem unikátních Jezerických viaduktů. Akce proběhne druhý květnový víkend.

Koncerty vážné hudby

Pátý měsíc v roce však nebude jen ve znamení sportu, na své si přijdou i milovníci hudby. Od 24. května do 13. června potrvá Janáčkův máj, mezinárodní festival vážné hudby. „Zde jsme již dlouholetým partnerem, ani na letošním 35. ročníku nebudeme chybět,“ říká Šárka Juráková a na závěr dodává: „Zájemci se mohou těšit na koncerty vážné hudby například v Ostravě, Frýdku-Místku, ale i v Křavčích a v dalších městech.“

DAVID NAJDEK

Železnice je dopravní páteří kraje

Regionální vlaková doprava je nezbytnou součástí života lidí v krajích. Pro její další rozvoj je klíčové zajištění přestupů na další druhy dopravy, zejména v multifunkčních terminálech.

V Pardubickém kraji se lidé za pár měsíců dočkají otevření multifunkčního dopravního terminálu v České Třebové. Ten propojí osobní a nákladní vlakovou dopravu s hromadnou a individuální silniční. Nejen na toto téma jsme požádali o rozhovor ředitele Krajské hospodářské komory Pardubického kraje Romana Sodomku.

Můžete nám přiblížit činnost vaší hospodářské komory?

Krajská hospodářská komora Pardubického kraje je průřezovým sdružením podnikatelů v různých oblastech. Sekce dopravy funguje na naší hospodářské komoře již od roku 2002 a letos oslaví jubilejní padesáté zasedání. Na těchto pravidelných setkáních se scházejí lidé z dopravní branže, ať jsou to zástupci dopravních firem, či krajských samospráv, kteří mají na starosti dopravu. Důležitou složkou jsou ale i neformální schůzky během mítinků. Ty slouží v dobrém slova smyslu k navazování nových kontaktů či projednání témat,

z kterých vzejde občas i zajímavý projekt.

Letos po prázdninách by měl být dokončen multifunkční dopravní terminál v České Třebové. Co si od něj slibujete?

Projekt multifunkčního terminálu veřejné dopravy, jehož investorem je město Česká Třebová, pozorně sledujeme od samého začátku a všemi možnými způsoby podporujeme obrovské úsilí starosty města Česká Třebová Jaroslava Zedníka. Naším skromným přičiněním se podařilo získat například i určitý podíl finančních prostředků na tuto významnou stavbu Pardubického kraje. Musím připomenout, že stavba je spolufinancována z prostředků Evropské unie. Vznikající dopravní terminál, jehož součástí je nejen vlakové nádraží, ale i autobusové nádraží veřejné linkové dopravy či podzemní parkoviště, se staví od roku 2008. Otevření se plánuje na září.

Jakou roli bude plnit nový terminál?

ROMAN SODOMKA
Ředitel Krajské hospodářské komory Pardubického kraje

Po studiu na strojní průmyslovce v Chrudimi a strojní fakulty pražské ČVUT začal svou kariéru na konci 70. let jako konstruktér v Továrně mlýnských strojů v Pardubicích. Celá 80. léta pracoval na Východočeském ředitelství spojů v Pardubicích. Převážnou část 90. let působil v řídicích funkcích Dopravního podniku města Pardubic. Pracoval i ve Vojenských stavbách CZ, pojišťovně Zürich a firmě KAVON CZ Pardubice, kde řídil zastoupení amerického výrobce pneumatického nářadí. Ředitelem Krajské hospodářské komory Pardubického kraje je od srpna 2008.

Jeho význam spočívá především v navazujícím integrovaném dopravním systému, který bude zanedlouho spuštěn na Svitavsku a Ústeckoorlicku. V integraci osobně vidím budoucnost veřejné dopravy. V současné chvíli je v našem kraji zintegrováno Pardubicko a Chrudimsko a postupně se tento systém bude rozšiřovat dále.

Další novou službou, která vznikne na multifunkčním terminálu, je radiobus. To je v podstatě autobus na zavolání. Pilotní projekt funguje v Rychnově na Kněžnou a u nás v kraji půjde o první službu tohoto druhu vůbec. Malé autobusy s pevně stanovenou trasou a zastávkami mají zveřejněný teoretický jízdní řád a jedou pak podle poptávky zákazníků. Příslušný spoj si lze i telefonicky předem zamluvit, což bude pochopitelně výhodné i pro cestující z vlakové dopravy.

Jak nový terminál ovlivní železniční dopravu?

Česká Třebová je důležitým přestupním městem kraje. Vzhledem k posílení funkce tohoto železničního uzlu zkusíme na různých úrovních dosáhnout, aby po otevření terminálu bylo možné zastavování dalších expresních spojů, které tímto nádražím v současné době pouze

projíždí. Tím by určitě vzrostla prestiž terminálu i města.

Na závěr se zeptám, jak hodnotíte roli železniční dopravy v Pardubickém kraji?

Železnice na všech hlavních trasách tvoří jakousi dopravní páteř, je jí však nutno ještě dopracovat. Na vlakové linky následně na-

PRO CESTUJÍCÍ VLAKOVÉ DOPRAVY CHYSTÁME AUTOBUS NA ZAVOLÁNÍ.

važte linková autobusová doprava. Železnice je vysoce kapacitní doprava, a to jak osobní, tak pochopitelně nákladní. Všechny záměry kraje hovoří o tom, že železnice zůstane jakýmsi základem veřejné dopravy. Nicméně musím připustit i to, že některé místní dráhy s malou traťovou rychlostí a nízkým počtem zákazníků se časem nahradí autobusy. Tyto železničky by pak mohly plnit funkci víkendových či rekreačních drah. Celoplošné omezování železniční dopravy ale nechystáme. Dnešní páteřní síť spojů je mnohde třeba doplnit, a vytvořit tak komplexní nabídku veřejné dopravy. **MARTIN HARÁK**

odpovídá

Stavby, které ovlivní provoz

Které stavby budou mít v letošním roce vliv na jízdu vlaků a jak se projeví jejich dokončení na řízení provozu?

Na prvním místě bych zmínil pokračující výstavbu na 3. železničním koridoru v úseku Mariánské Lázně – Cheb. Od 8. března probíhá úprava úseku Mariánské Lázně – Lipová u Chebu, následně bude od konce července pokračovat etapa mezi Svojsínem a Pavlovicemi. Od dubna 2011 bude celý úsek Stříbro – Cheb řízen dálkově dispečery z Plzně. Na 4. koridoru probíhají

MIROSLAV JASEŇÁK
Ředitel Odboru řízení provozu a org. dopravy

výluky mezi Benešovem a Voticemi. Zdvoukolejnění úseku Bystřice u Benešova – Benešov u Prahy se předpokládá v listopadu.

Letos nás čeká dokončení dálkového řízení v úseku České Budějovice – České Velenice. V květnu proběhne zapnutí stanice České Velenice, následně bude trať České Velenice – České Budějovice ovládána dálkově z jihočeské metropole. Pokračuje racionalizace tratě Jaroměř – Stará Paka – Železný Brod. Cílem je vytvoření dálkového řízení v Železném Brodě. Ukončení této části stavby se předpokládá 17. června.

Budou se také dálkově řízení v úseku Střelice – Hrušovany n. J. Stavba zahrnuje úpravu zabezpečovacího nádraží Přerov a rekonstrukci v Bílině. V rámci modernizace stanice Bojkovice probíhá celková úprava kolejí, výstavba budovy a následně zabezpečovacího zařízení.

Pokud bychom hovořili o železničních stanicích, je třeba uvést modernizaci nádraží Přerov a rekonstrukci v Bílině. V rámci modernizace stanice Bojkovice probíhá celková úprava kolejí, výstavba budovy a následně zabezpečovacího zařízení.

doprava

O strategii dopravy

V Praze se koncem března jednalo o strategických bodech v oblasti dopravy.

Za jednací stůl usedli ministr dopravy Gustav Slamečka a hejtman Jiho-moravského kraje a předseda Asociace krajů ČR Michal Hašek.

Prvním bodem byla prezentace případové studie k možnému zavedení mýtného na krajských komunikacích, zpracovaná pro podmínky Pardubického kraje. Neméně významným předmětem debaty byla dohoda o možnosti krajů participovat na tvorbě vládní strategie budování páteřní silniční i železniční dopravní sítě. Hejtmani se sejdou k jednání na toto téma s ministrem dopravy i premiérem Janem Fischerem.

„Děkují ministru Slamečkovi za velmi dobrou komunikaci rezortu a Asociace krajů, která v uplynulém roce mimo jiné vyústila v uzavření Memoranda vlády a krajů o desetiletém financování regionální železniční dopravy,“ zhodnotil Michal Hašek dosavadní spolupráci. **(jmk)**

Katalog osobních vozů ČD – 2. díl

Ampz

Typ vozu	Číselná hodnota	Počet vozů (I.+II. série)	Max. dovolená rychlost
Ampz	73 10-91	9+11	200 km/h
Výroba	Výrobce		
1998–1999 (I. série)	SGP Vídeň		
2006 (II. série)	Siemens Transportations Systems		

Vůz řady Ampz je čtyřnápravový, plně klimatizovaný osobní vůz první třídy v tlakotěsném provedení se dvěma velkoprostorovými oddíly s 58 místy k sezení. Je určen pro vnitrostátní provoz i provoz v režimu RIC, včetně tratí s četnými tunely, s nejvyšší provozní rychlostí 200 km/h. Vůz má dva podvozky typu SGP 300-R/35 a je vybaven průběžnou samočinnou brzdou Knorr kotoučového provedení, doplněnou elektromagnetickou kolejnicovou brzdou, elektropneumatickou brzdou a protismykovým zařízením. Vůz je vybaven elektronicky řízenou jednodílnou klimatizací v tlakotěsném provedení s přídatnými vytápěcími tělesy. Zásobování elektrickou energií zajišťuje centrální zdroj energie, za klidu akumulátorová baterie. Vůz je vybaven hlavním a napájecím brzdovým potrubím, průběžným elektrickým vedením vn a kabelem UIC. Čela jsou se sklápěcími a zasunutelnými přechodovými můstky a pryžovými návalky. Jsou přípraveny pro pozdější montáž tlakotěsného průchodu typu SIG.

Oddílů	2	Rozvor podvozku	2 500 mm
Míst k sezení	58	Délka skříně	26 100 mm
Váha vozu prázdný/obsazený	47/52 t	Výška střešy od temene kolejnice	4 050 mm
Průměr styčné kružnice kola	920 mm	Šířka skříně	2 825 mm

1 230 V

Otvíráme půjčovny kol na nádražích

Se začátkem turistické sezony zahájily České dráhy provoz půjčoven jízdních kol, které jsou v provozu vždy od 1. dubna do 31. října.

V rámci celé České republiky bude zájemcům k dispozici dohromady 30 půjčoven. Cyklisté mohou díky této službě poznávat krásy naší vlasti, aniž by museli řešit složitou přepravu kola autem. Zájemcům nabízíme kvalitní trekkingová a horská kola, na kterých se provádí odborný servis.

Vypůjčení přináší řadu výhod

Vypůjčení kola od Českých drah se zákazníkům vyplatí. Ve vlacích na vybraných tratích mají jeho přepravu zdarma, bezplatná je i úschova na nádražích. Největší výhodou ale je, že ces-

tující mohou vrátit kolo jinde, než kde si ho půjčili. Díky spolupráci železničářů na jihu Čech, Moravy a na Vysočině lze dokonce odevzdat bicykl v jiném regionu.

Půjčovny kol se nacházejí ve všech moravských krajích, na Vysočině a ve východních Čechách. Tradičně nejvíce bychom jich ale napočítali v jižních Čechách, kde je o cykloturistiku obrovský zájem. Letos se zde nově otevírá půjčovna ve Strakonici, celkem jich je v regionu už čtrnáct.

Můžete využít i půldenní variantu

Zapůjčení jízdního kola je velmi snadné. Stačí předložit dva platné osobní průkazy a složit vratnou zálohu ve výši 1 000 Kč, u skupin dvou až pěti osob se požadují 2 000 Kč. V některých stanicích se skládá i tzv. rodninná kauce ve výši 2 500 Kč. Pak už stačí uzavřít smlouvu a po zaplacení půjčovného vyrazit. To se zpravidla pohybuje

PŮJČOVNY JÍZDNÍCH KOL V REGIONECH

JIŽNÍ ČECHY

Český Krumlov, Lipno nad Vltavou, Tábor, Veselí nad Lužnicí, Jindřichův Hradec, Třeboň, Třeboň lázně, Písek a Horní Planá. V červnu se otevírají půjčovny ve stanicích Černá v Pošumaví, Nová Pec, Volary a Strakonice, o letních prázdninách také v Novém Údolí. Kola lze vrátit na dalších 13 místech, kde je po předchozí dohodě možné i jejich zapůjčení.

VYSOČINA

V průběhu sezony zahájí provoz půjčovny v Telči a Novém Městě na Moravě. Kola lze vrátit také ve stanicích Jihlava.

JIŽNÍ MORAVA

Břeclav, Znojmo, Veselí nad Moravou a Hodonín. Kola je možno

vrátit také v jihočeských stanicích Jindřichův Hradec, Třeboň nebo České Velenice.

STŘEDNÍ A SEVERNÍ MORAVA

Kroměříž, Olomouc hl. n., Suchdol nad Odrou, Studénka a Frýdek-Místek.

VÝCHODNÍ ČECHY

Chrudim a Česká Skalice, od 1. května také Adršpach. Kola zapůjčená v Chrudimi lze vrátit rovněž ve Slatiňanech, Žďárce u Skutče a Hlinsku v Čechách.

POLABÍ

Lysá nad Labem.

mezi 160 a 230 korunami. Cestující mohou využít i zkrácenou variantu, půldenní půjčovně, výjimkou naopak není ani vícedenní. Cenově jsou zvýhodněni

zájemci, kteří se prokáží In-kartou/Rail plus.

„V loňském roce si jen na Moravě půjčilo kolo celkem 737 zájemců, v jižních Čechách jsme

dokonce zaznamenali 1 550 výpůjček. S ohledem na tato čísla chceme naše služby nabídnout i letos. Zájem o cykloturistiku v České republice prudce roste a České dráhy na tuto poptávku reagují,“ konstatuje Aleš Ondruš, ředitel Odboru produktů a obchodu ČD.

Na začátku byly stanice Turnov a Jičín

První půjčovny jízdních kol otevřely České dráhy před sedmi lety. Na začátku dubna roku 2003 začala fungovat první dvě střediska pro návštěvníky turisticky atraktivní lokality Českého ráje, konkrétně v železničních stanicích Turnov a Jičín. Již tehdy mohli zájemci o tuto službu využívat prakticky všechny výhody, které známe i dnes. Během dalších let se nabídka rozšířila do dalších regionů, od roku 2006 ji České dráhy prezentují pod značkou a logem ČD Bike.

PAVEL TESAŘ
S využitím tiskových zpráv ČD.

▼ partneri

Den otevřených dveří ve Velimi

V sobotu 8. května 2010 se ve Zkušebním centru VUZ Velim uskuteční Den otevřených dveří. Akce se koná u příležitosti 60. výročí vzniku Výzkumného Ústavu Železničního.

Pro návštěvníky bude připravena prohlídka Zkušebního centra, haly dynamického zkušebního stavu, haly pro přípravu zkoušek a dalšího zázemí. Kromě prezentace VUZ bude připravena rovněž prohlídka zrekonstruovaného měřícího vozu a lokomotivy VUZ E469.3030 (124.601-6), která v roce 1972 dosáhla na zkušebním okruhu rychlosti 219 km/h.

Zkušební centrum VUZ Velim bude zpřístupněno veřejnosti od 10 do 14 h. Počet návštěvníků je omezen, proto pořadatelé žádají zájemce, aby co nejdříve nahlásili svou účast na e-mailové adrese gruzovaj@cdvuz.cz a vyčkali na zpětné potvrzení.

ČD Cargo signatářem výzvy

Firma ČD Cargo se připojila ke společné výzvě silničních a železničních dopravců. Signatáři, mezi nimiž jsou dále Svaz dopravy a ČESMAD BOHEMIA, v ní požadují po státní správě, aby průběžně a trvale plnila státní programy na podporu kombinované dopravy silnice-železnice, zajistila pro ně potřebné finanční prostředky ze státního rozpočtu a umožnila legislativní změnou financování infrastruktury kombinované dopravy z fondu dopravní infrastruktury, do kterého plynou mimo jiné i peníze vybrané z mýtného od silničních dopravců.

Železniční dopravní cesta 2010

Pod záštitou ministra dopravy Gustava Slamečky a hejtmana Pardubického kraje Radka Martínka se v Pardubicích konala 16. konference SŽDC. Řešily se na ní aktuální otázky k probíhajícímu a připravovanému stavbám či opravám železničních tratí.

Na konferenci zazněla řada technických poznatků z oblasti zabezpečení železničních přejezdů. Hovořilo se také o problematice pevné jízdní dráhy v podmínkách SŽDC nebo o alternativním způsobu odhlučnění namísto protihlukových stěn – instalaci gumových absorbérů na kolejnice. Diskuzní příspěvky se týkaly rovněž problematiky malých poloměrů na hlavních tratích či metodiky zadávání údržbových a opravných prací na železniční dopravní cestě.

V druhý den konference, které se zúčastnilo několik set zájemců, následoval blok odborných exkurzí. Účastníci navštívili dopravní laboratoř Univerzity Pardubice, rosičké železniční muzeum či výstavu stavebních strojů dceřině společnosti ČD – TSS Hradec Králové. (vuz, cdc, mh)

Zvedají most přes Labe

PŘÍPRAVY V MRAZECH. Zaměstnanci zakládání staveb připravují demontáž první části mostní konstrukce.

FOTO AUTOR

V Kolíně se již naplno rozběhly stavební práce na výměně dvoukolejného železničního mostu přes Labe. Důvodem je zvýšení jeho podjezdové výšky pro nákladní loď.

Dvoukolejná mostní konstrukce z roku 1908 nevyhovuje současným požadavkům na parametry vodní cesty. Bude proto nahrazen a moderním mostem s podjezdovou výškou 5,25 m. Přípravné práce pro rekonstrukci stávajícího železničního mostu na trati Kolín – Lysá nad Labem pokročí do další fáze.

Jednokolejný provoz

Od 10. března byl zaveden pouze jednokolejný provoz, dělníci nejprve začali podélně rozdělovat konstrukci mostu na dvě části a následně od poloviny března začali s rozebíráním části mostu pro jednu traťovou kolej tak, aby po té druhé mohly dále jezdit vlaky. Nevýhodou kolínského mostu je totiž podélná „střední“ část mostovky, jež je společná pro obě traťové koleje.

Ještě v průběhu dubna pak vybudují na místě demontované části nový most. Následně dojde k obdobnému postupu i na druhé polovině. To už vlaky budou jezdit po nové trati. Provoz je tu velmi silný jak z pohledu osobní,

NAD VODOU. Více než stoletý železniční most musí stavbaři rozebrat po částech za pomoci těžké techniky.

FOTO VÁCLAV BALÍK

REKONSTRUKCE MOSTU V BODECH

- Postupně budou vybudovány dva souběžné mosty s horní mostovkou pro dvě traťové koleje.
- Modernizovaná nástupiště č. 4 a 5 budou mít hranu ve výšce 550 mm. Získají bezbariérové přístupy nebo navigační systém.
- Zrekonstruují se přejezdy v ulicích Starokolínská a Tovární. Budou zabezpečeny nejmodernějšími technologiemi, jejich celoplyšový povrch výrazně sníží hlučnost silničního provozu.
- Upraveno bude přes 2 900 m železničního spodku a svršku.
- Postaví nové trakční vedení.
- Dosazeno bude moderní zabezpečovací zařízení.
- Provedou se protihluková opatření na ochranu přilehlých obytných objektů v podobě protihlukových stěn o délce téměř 1 000 metrů.

tak i nákladní dopravy. Ve směru na Zálabí jsou na trať také napojeny vlečky do elektrárny, síla, Unipetrolu a automobilky TPCA. Ani cestující by neměli dlouhodobou vyluku příliš pociťovat, protože již dříve instalované kolejové spojky umožní zachování provozu bez většího zpoždění. „Vlaková doprava není výrazně

omezována díky zvolenému postupu, kdy zůstává v provozu vždy jedna z kolejí. Cestující se tak nemusí obávat, že o své spoje přijdou,“ říká Pavel Halla, tiskový mluvčí SŽDC.

Dvě vrstvy kontejnerů

Zvýšení podjezdové výšky mostu se provádí proto, aby pod

ním mohly v budoucnu proplouvat lodě ložené dvěma vrstvami kontejnerů. Jeho konstrukční uspořádání počítá i s eventuality pozdější přestavby na most zvedací.

Investorem stavby je Ředitelství vodních cest ČR, zhotovitelem firmy Viamont DSP a Eurovia CS. Projekt za 1,23 mld. Kč podpoří i Evropská unie. Celkem 877 mil. Kč se zaplatí prostřednictvím Operačního programu Doprava z Evropského fondu pro regionální rozvoj. Zbýlé náklady budou uhrazeny ze Státního fondu dopravní infrastruktury.

Opraví se i nástupiště

Zhotovitel i investor úzce spolupracují se Správou železniční dopravní cesty, která zároveň v rámci stavby zajišťuje technický dozor a koordinaci. V této sou-

KOLEJOVÉ SPOJKY UMOŽŇUJÍ PROVOZ BEZ VÝRAZNĚJŠÍHO ZPOŽDĚNÍ.

vislosti je třeba zmínit, že stavba přinese zlepšení i na železnici. Cestující se mohou těšit na dvě zcela zmodernizovaná nástupiště číslo 4 a 5 ve stanici Kolín, jež bezprostředně navazují na traťovou kolej. Po rekonstrukci budou splňovat požadavky na pohodlné a bezpečné cestování. Nástupištní hrana ve výšce 550 mm nad těmenem kolejnice umožní snadný nástup a výstup.

MARTIN NAVRÁTIL

Liberecké posádky brzy v novém

Již zanedlouho začne dlouho očekávaná modernizace nových šaten a sociálního zařízení pro vlakový doprovod na libereckém nádraží.

Jak vysvětluje vedoucí RCVD Českých drah Liberec Martin Špaček, rekonstrukci stávajících nevyhovujících prostor pro posádky nebylo možné provést dříve než letos. Důvod je jednoduchý – prakticky zde neodtékaly odpady. Situace se jednoznačně zlepšila po loňské celkové rekonstrukci obou nádražních podchodů, kdy bylo sanováno i odpadové potrubí.

K projektu pomohl fond Stav sociálního zařízení v mužské i ženské části byl tak tristní, že vedení Vlakového doprovodu osobní dopravy zabezpečilo mi-

možnou finanční pomoc na řešení celé situace. „Nabízela se možnost využít centrální fond Bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, díky němuž jsem nechal vypracovat projekt na rekonstrukci šaten a sociálního zařízení. Ten byl odeslán na generální ředitelství Českých drah ke schválení a pevně věřím, že bychom brzy mohli začít stavět,“ dodává Špaček.

Mimo nevyhovujícího sociálního zařízení působí problémy v šatnách libereckého vlakového doprovodu také značná zima v mrazivých měsících, což by se brzy mělo změnit. „Důvod je nasnadě. Sídíme ve staré historické budově s vysokými stropy, a když je venku pod nulou, na šatnách není více než patnáct stupňů nad nulou. Problémem nejsou jen stropy, ale i stará jednodílná nedoléhající okna, kterými hodně táhne. Při rekonstrukci je pochopitelně vyměníme za plastová a současně uměle snížíme strop, aby nedocházelo k tepelným ztrá-

Na nové prostředí se v Liberci těší i Karel Kropáček. FOTO AUTOR

tám,“ vypočítává další plánovaná zlepšení vedoucí RCVD.

Lepší sociální zařízení by měli dostat i komandující, kteří pracují v nepřetržitých turnusech. Pro celý kolektiv těchto zaměstnanců je podle vedoucího Špačka

k dispozici jen jedna nevyhovující toaleta a nic jiného. „Tito zaměstnanci by si měli výrazně polepšit, neboť pro ně plánujeme postavení dvou toalet – zvlášť pro ženy a pro muže – a také chceme vybudovat sprchový kout. Komandující slouží ve 24hodinových směnách, takže je pro ně osobní hygiena na pracovišti velmi důležitá.“

Zlepšení pro sto padesát zaměstnanců

Karel Kropáček, který je vlakovým RCVD Liberec a zároveň odborovým zástupcem vlakových posádek, potvrdil našemu týdeníku, že šaten a sociálního zařízení denně využije okolo sto padesáti zaměstnanců vlakového doprovodu, z čehož tvoří asi třetinu ženy. „Vítáme proto aktivní přístup našeho vedení a těšíme se hlavně na kulturní prostředí a teplo v zimě, což bude úleva zejména pro naše ženské posádky.“

MARTIN HARÁK

ibzd ▼

Tachov 25. března

Před polednem v žst. Tachov vjel osobní vlak 27503 z důvodu nesprávně přestavené výhybky číslo 3 na manipulační kolej číslo 3 a zastavil 21 metrů před odstavenými nákladními vozy. Osobním vlakem byla motorová jednotka Regio-nova 814/914.039. K hmotným škodám ani zraněním nedošlo. Událost šetří RIBŽD Plzeň.

Droužkovice 30. března

V podvečerních hodinách mezi odbočkou Dubina a žst. Droužkovice došlo za jízdy nákladního vlaku Vn 57774 k požáru lokomotivy 742.333-8. Nikdo nebyl zraněn, škoda byla předběžně vyčíslena na 100 tisíc Kč. Událost šetří RIBŽD Ústí nad Labem.

Plzeň 31. března

Před polednem se v žst. Plzeň hlavní nádraží srazila posunující souprava osobních vozů s odstavenými osobními vozy na kusé koleji číslo 11. Odstavené vozy byly nárazem protlačeny přes zarážedlo kusé koleje. Nikdo nebyl zraněn, škoda byla předběžně vyčíslena na 350 tisíc Kč. Událost šetří RIBŽD Plzeň.

Liberec 31. března

Opoledne v žst. Liberec vykolejili posunující motorový vůz 843.011-8 přes výkolejku Vkl 402 na manipulační kolej číslo 413. Škoda byla předběžně vyčíslena na 40 tisíc Kč. Událost šetří RIBŽD Ústí nad Labem.

Chýnov – Obrataň 2. dubna

Nad ránem mezi žst. Chýnov a Obrataň najel osobní vlak 18405 na spadlý strom v km 50,800. Nikdo nebyl zraněn. Osobním vlakem byla motorová jednotka Regio-nova 814/914.115. Škoda byla předběžně vyčíslena na 20 tisíc Kč. Událost šetří RIBŽD Plzeň, pracoviště České Budějovice.

Olomouc 3. dubna

Opoledne mezi žst. Velká Bystrice a Olomouc-Bělidla se střetl na železničním přejezdu P7522, v km 4,563, rychlík 826 s osobním automobilem Peugeot 206, při kterém byl zraněn řidič automobilu. Přejezd je zabezpečen světelným zabezpečovacím zařízením bez závor. V čele rychlíku byl motorový vůz 843.023-3. Škoda byla předběžně vyčíslena na 400 tisíc Kč. Událost šetří RIBŽD Ostrava. Mirko

▼ průmysl

ACRI školilo o normách

Ve stylových vlakových sedacích zasedací místnosti smíchovského Království železnice proběhl ve středu 24. března seminář vzdělávací akademie ACRI. Připravili jej manažer Centra technické normalizace (CTN) ACRI Petr Pospíšil a Danuši Marusičová z VUZ. Technické normy, evropské i národní, se tu také skloňovaly ve všech pádech. Zástupkyňe VUZ nejdříve přiblížila činnost CTN a proces normalizace v ČR. Následovaly bloky o aktualitách v oblasti elektrotechnických norem (Přemysl Šolc) a norem pro kolejová vozidla (Jan Lutrýn). I závěrečné vystou-

pení patřilo Danuši Marusičové, která představila systém certifikací IRIS, jakýsi nadstandard nad normami ISO.

Jak bylo následně oznámeno, CTN dále připravuje seminář o interoperabilitě. V této souvislosti zazněla i úvaha nad tím, zda interoperabilita, mající zvýšit konkurenceschopnost drah, není nakonec kontraproduktivní, když zvýšené náklady na schvalování zejména vozidel ve více zemích zvyšují následně ceny výrobků a dopravy.

Účastníci semináře také využili možnosti prohlédnout si rozšířenou expozici Království železnic.

Modernizací proti krizi

Všechny investice do budování dopravní infrastruktury a vyšší podpora modernizace vozového parku na železnici jsou jednou z možností, jak reagovat na ekonomickou krizi. Většina evropských států hodlá podporovat železniční sektor a deklaruje uvolnění stovek milionů eur na modernizaci infrastruktury a nákup nových vozidel. Ukazuje to přehled národních ekonomických ozdravných plánů, které přinesla Evropská asociace železničního průmyslu (UNIFE).

Sousední Německo v rámci prvního balíčku určilo 620 milionů eur na obnovu železniční infrastruktury. Tamní dráhy navíc podepsaly největší zakázku na obnovu vozového parku v historii, čímž vzniknou i nová pracovní místa. DB totiž v souvislosti s ekonomickou krizí a růstem nezaměstnanosti ještě více obnovují už tak vyspělý vozový park.

Také Francie hodlá železniční sektor podpořit 1,45 mld. eur, z toho je 505 mil. eur určeno na kolejová vozidla. Polsko připravilo plán rozvoje železnice do roku 2030, který zahrnuje výstavbu vysokorychlostní tratě a zlepšení napojení země na okolní státy. Španělsko vyčlenilo 140 mil. eur pro železniční infrastrukturu a plánuje modernizaci 750 železničních stanic, což přinese téměř patnáct tisíc nových pracovních míst. (mn, acri)

Nádraží půjde pod zem

S přestavbou hlavního nádraží získá německý Stuttgart nejen moderní napojení na železniční síť, včetně vysokorychlostní tratě do Ulmu, ale také novou městskou čtvrť.

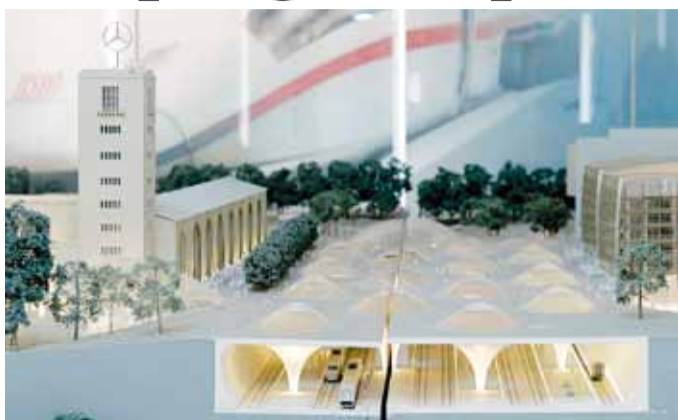
V hlavním městě spolkové země Bádensko-Württembersko, Stuttgartu, byly začátkem února zahájeny stavební práce na jednom z největších infrastrukturálních projektů Evropy. Kvůli geografickým podmínkám se město tísní v úzkém údolí. Příjezd a odjezd všech vlaků je v případě zdejšího hlavního nádraží možný jen úzkým hrdlem ze severovýchodu. Jde o historickou železniční hlavovou stanici s rozsáhlým kolejovým areálem, což však neodpovídá potřebám mobility 21. století.

Práce na projektu začaly již před 20 lety

Tato situace se však má brzy změnit. Realizace projektu s názvem Stuttgart 21, na kterém se začalo pracovat již před dvaceti lety, se již rozbíhá. V oblasti Stuttgartu má vzniknout nejmodernější železniční infrastruktura v Evropě. Během deseti let zmizí z centra města pod zem, a uvolní tak místo pro sto hektarů volného prostoru. Z obrovské plochy bude dvacet hektarů náležet zámeckému parku, na zbytku bude po roce 2020 postavena nová čtvrť Rosenstein, kde získá bydlení 12 tisíc lidí, v novém komplexu pak vznikne asi dvacet tisíc nových pracovních míst.

Podzemní průjezdné nádraží

Z dnešního širokého hlavového nádraží vznikne nová podzemní průjezdná stanice, která bude sice postavena na stejném místě, ale otočena o devadesát stupňů. Typická historická budova hlavního nádraží z roku 1928 si ponechá svoji původní funkci. Aby mohly být stavební práce za-

JINÁ DIMENZE. Dálkové i regionální vlaky se během deseti let přesunou do podzemí. FOTO WWW.DAS-NEUE-HERZ-EUROPAS.DE

RYCHLEJI. Rychlovlaky ICE spojí po nově vybudované vysokorychlostní trati Stuttgart s Ulmem již za 28 minut.

hájeny, musí být koleje posunuty o 120 metrů na sever, mnoho výhybek a návěstidel bude přeloženo. Hlavní nádraží projektovale rekonstruované studio architektů Ingenhoven z Düsseldorfu.

Budoucí stanice bude mít čtyři nástupiště s osmi kolejemi, které budou překryta tak, aby byla osvětlena denním světlem. Stanice bude přístupná ze všech směrů přes vnitřní železniční okruh. Ten bude veden převážně v tunelech a zaústí do něj železniční tratě ze všech směrů.

Tunel dlouhý takřka deset kilometrů

Jižně od města bude vybudován 9,5 km dlouhý tunel Filderstadt,

u jehož jižního portálu najdeme nové nádraží pro rychlovlaky ICE a regionální vlaky, kde bude možný přestup na letiště a výstaviště. Toto nádraží bude z hlavního dosažitelné asi za osm minut – namísto dnešních 27 minut.

Ale to není všechno. Doba jízdy mezi Stuttgartem a Ulmem se díky devadesát kilometrů dlouhé vysokorychlostní trati zkrátí téměř na polovinu, přesně na 28 minut! Nová vysokorychlostní trať, která je součástí výstavby vysokorychlostní trati Paříž – Méty – Mnichov – Budapešť, povede souběžně s dálnicí A8.

Na trati se plánuje deset tunelů a 37 mostů, soupravy ICE zde budou moci jet rychlostí až 250

km/h. To je v ostrém protikladu proti dnešku, kdy vlaky po trati přes Geislingen jezdí rychlostí okolo 60 až 70 km/h. Regionální doprava následně získá další kapacity, které umožní přejít z hodinového na půlhodinový interval.

Rozhodnutí padlo po dlouhých debatách

Projektu předcházely dlouhé diskuze, které započaly v devadesátých letech minulého století. Město a spolková země byly pro, ale vysoké náklady a dimenze projektu vyvolávaly i kritiku. Proto byla požadována jen pouhá modernizace stávajícího nádraží. V roce 2009 nechala společnost DB AG znovu spočítat náklady, než se s konečnou

VÝSTAVBOU NÁDRAŽÍ V PODZEMÍ SE UVOLNÍ POZEMKY V CENTRU MĚSTA.

platností rozhodlo, že projekt bude realizován. V současnosti se již ví, že by přestavba stuttgartského uzlu měla vyjít na 4,1 miliardy eur, výstavba vysokorychlostní tratě bude stát další dvě miliardy. Projekt Stuttgart 21 předpokládá přemístit ze silnice na železniční přepravu až 18 milionů osob, čímž se uspoří 350 milionů kilometrů jízdy osobních automobilů.

Stavby se převážně skládají z tunelů, ochranných zdí a oper, veškerý vytěžený materiál bude odvážen za pomoci pásové dopravy na centrální úložiště a odtud pak nákladními vlaky mimo Stuttgart. Zabraní se tak tisícům jízdy nákladních automobilů centrem města. Počítá se i s ochranou minerálních pramenů, kterých se ve Stuttgartu nalézá několik. Ty bude možné díky rozsáhlým opatřením využívat i během výstavby. Projekt Stuttgart 21 by neměl zatížit životní prostředí, ale naopak je chránit.

STANISLAV HÁJEK

NĚKOLIK ÚDAJŮ O STUTTARTU

1 CHARAKTERISTIKA

Nachází se na jihozápadě Německa a je metropolí spolkové země Bádensko-Württembersko. Leží v kopcovité krajině na řece Neckar. Mezi jeho partnerská města patří mimo jiné Brno.

2 OBYVATELSTVO

Žije v něm necelých 600 tisíc obyvatel; je tak šestým největším městem v Německu. Celková metropolitní oblast čítá 5,3 mil. obyvatel, díky tomu se řadí na čtvrté místo v celé zemi.

3 PAMÁTKY

Město se pyšní několika památkami moderní architektury. Mezi ně patří televizní věž z roku 1956, která byla jako první na světě postavena z betonu. Zájem odborníků i laiků přitahuje funkcionalistické sídliště Weissenhof, jež bylo vybudováno v roce 1927 na základě mezinárodní architektonické soutěže.

▼ rakousko

Úspěšný rok pro RoLa

Dceřiná společnost Rail Cargo Austria AG (RCA) Ökombi vytvořila v uplynulém roce nový rekord při provozování vlaků RoLa. V tomto systému přepravila horskou trasou přes Brennerský průsmyk 226 tisíc nákladních automobilů. Oproti roku 2008 jde o přírůstek o 20 tisíc aut. V letošním roce by Ökombi chtělo na speciálních železničních nákladních vozech přepravit více jak 250 tisíc nákladních automobilů.

Celkem je přes Brenner denně v provozu 54 vlaků; v roce 2009 byly vytiženy v průměru na 83 procent. Studie rakouského Spolkového úřadu pro životní prostředí prokázala, že RoLa šetří životní prostředí, neboť díky přepravě nákladních automobilů po železnici bylo vypuštěno do ovzduší o 25 tisíc tun CO₂ méně.

Reklamních Taurusů ubylo

S odstraněním fotbalových propagačních nátěrů souvisejících s evropským šampionátem v Rakousku a Švýcarsku ubylo reklam-

ních Taurusů. Z původních 18 lokomotiv dostaly nové reklamy pouze dvě, stroj 1116 007 nese reklamní nátěr SOS Dětských vesniček a 1116 003 je v barvách nákladního dopravce Rail Cargo Austria. V netradičních nátěrech tak zůstává celkem 8 lokomotiv. Najdeme mezi nimi například Taurus s označením 1116 246 (50 let spolkové armády, viz snímek) nebo 1216 025 (světový rekord 357 km/h).

Nový šéf rakouských drah

Christian Kern nastoupí letos v červnu na post šéfa holdingu Rakouských spolkových drah (ÖBB). Čtyřlístkový manažer začne 7. června novou profesní dráhu v drážní centrále ve Wienerbergerstrasse v desátém vídeňském obvodu. Christian Kern si dal tři zásadní cíle, kterými se chce ve své funkci řídit – přesnější vlaky, více komfortu pro cestující a vyšší bezpečnost železniční dopravy. Pro média prohlásil, že jízdní řád ÖBB bude nutno plnit minimálně na 90 procent a na koleje musí vyjet v nejbližší možné době co největší počet spojů luxusních rychlovlaků Railjet.

(sh, PeŠT, mh)

krátké zprávy ze světa ▼

CargoNet koupí stroje Euro 4000

Norský nákladní dopravce CargoNet objednal šest vysoce výkonných lokomotiv typu Euro 4000 u společnosti Vossloh. Výroba těchto strojů bude zadána do španělského závodu výrobce ve Valenci. Nově objednaná hnací vozidla jsou určena pro nasazení na trati mezi Trondheimem a Bodø, kde nahradí poměrně nové lokomotivy typu Class 66 na vlacích kombinované přepravy. Důvodem této změny je až o třetinu vyšší výkon, který umožní zvýšení kapacity vlaků na této severské trati.

Nový rekord na úzkém rozchodu

Modernizace vozidlového parku na švýcarské úzkorozchodné síti železnice Rätische Bahn (RhB) vedla k vytvoření nového rychlostního rekordu vlaků na metrovém rozchodu. V rámci testování nových souprav ALLEGRA bylo ve Vereina-tunelu dosaženo rychlosti 139 km/h. Dosavadní maximum mělo hodnotu 134 km/h a patřilo železniční RBS (Bern – Solothurn). Rekord na síti RhB pak činil 110 km/h. Prvních pět jednotek ALLEGRA má být nasazeno do pravidelného provozu od letošního května.

V Alessandrii bude do dvou let terminál

Vnitrozemský terminál Alessandria se dostává do konkrétní plánovací fáze. K vytvoření nového nákladního kladíště na severozápadě Itálie podepsaly smlouvu FS Logistica, regiony Ligursko a Piemont, přístavní úřady ze Savony a Janova, jakož i Svaz na podporu logistiky v severozápadní Itálii (SLALA). Nový vnitrozemský terminál, který bude spojen drážními kyvadly s oběma ligurskými přístavy, vzniká na rozloze 265 000 metrů čtverečních. Terminál má podle plánů zahájit provoz v roce 2012.

DB Schenker se zapojí do projektu plynařů

Společný podnik Kellogg pověřil nákladního dopravce DB Schenker zajišťováním logistických úloh ve světovém a národním měřítku pro největší australský projekt na těžbu zemního plynu s názvem Gordon. Pro modulovou výstavbu příslušného technického zařízení bude DB Schenker dopravovat kolem dvou milionů tun stavebního materiálu, a to buď do Asie, nebo do Austrálie. Mezi zadavateli výkonů pro firmu Kellogg patří mimo jiné společnost Chevron, ExxonMobil a Shell.

Investice do rozvoje železnice ve Walesu

Parlament ve Walesu předložil studejní zá- byvající se železniční dopravou. V materiálu se v celkem 21 bodech uvádí potřeba investic do tamní drážní sítě a do jejího napojení na sousední Anglii. Předložené návrhy představují částku 5,7 miliardy eur. Britský svaz železniční dopravy (RfC) návrh uvítal. Důležitá je pro něj skutečnost, že by došlo k přehodnocení nápravových tlaků. Za významné lze rovněž považovat záměr investovat do systému signalizace a elektrizace tratí.

(PeŠT, kla)

NA VŠECHNY POBYTY Z NAŠICH KATALOGŮ DOVOLENÁ 2010 MŮŽETE ČERPAT TAKÉ DOTACI ZE SOCIÁLNÍHO FONDU ORGANIZAČNÍCH SLOŽEK.

Informujte se o možnostech na svých personálních odděleních.

Vlakové poznávací zájezdy

- **1.-19. 5. Maroko - velký okruh. Cena 12 990 Kč zahrnuje:** 2x nocleh ve Francii, 12x nocleh v Maroku, 7x místenky, 1x večeři, 2x snídaní, trajekt do Maroka a zpět, místního průvodce v horách, služby vedoucího zájezdu. **Cena nezahrnuje:** vstupy, místní průvodce ve Fézu a Moulay Idris, přejezdy autobusem, terénním vozem a taxi, vlakovou dopravu v Maroku, komplexní pojištění klienta, vlakovou dopravu z ČR. **Nadstandardní příplatek:** lehátko T6 Vídeň - Florencie 570 Kč, Florencie - Vídeň 570 Kč (nutno objednat při sepsání cestovní smlouvy). **Jízdenky:** zaměstnanci ČD - FIP: ÖBB, FS, SNCF, RENFE A ONCCFM, rodinní příslušníci s jízdenkou FIP: ÖBB, FS, RENFE a 50% FIP na SNCF, vlaky v Maroku cca 1 100 Kč. **Poslední 2 volná místa!**
  - **7.-15. 5. Zelený ostrov Ischia. Cena 7 900 Kč zahrnuje:** 6x ubytování, 6x polopenzí, 6x místenku, vstup do hotelového termálního bazénu, 2x trajekt, zpáteční transfer přístav - hotel - přístav, půldenní okruh ostrovem s degustací likérů, služby vedoucího zájezdu, dárek. **Cena nezahrnuje:** vstupy, fakultativní výlety, komplexní pojištění klienta, vlakovou dopravu. **Nadstandardní příplatek:** lehátko T6 (T4) Vídeň - Řím 570 Kč (820 Kč), Řím - Vídeň 570 Kč (820 Kč), nutno objednat při sepsání cestovní smlouvy. **Jízdenky:** zaměstnanci ČD, jejich rodinní příslušníci a důchodci ČD - FIP: ÖBB, FS, rodinní příslušníci důchodců ČD - FIP: FS a 50% FIP na průjezd Rakouskem.
  - **18.-27. 6. Klenoty a moře Černé Hory. Cena 6 990 Kč zahrnuje:** 7x ubytování v apartmánech, 3x celodenní autobusové výlety, 1x oběd, pobytové taxi, autobusový zpáteční transfer vlak - hotel - vlak, 2x lehátko T6, služby vedoucího zájezdu. **Cena nezahrnuje:** vstupy, fakultativní výlety (cca 25 eur/os./výlet), vlakovou dopravu, cestovní pojištění klientů. **Jízdenky:** zaměstnanci ČD a jejich rodinní příslušníci: FIP - MÁV, ŽS, ŽCC. **Poslední volná místa!**
- Podrobnosti a programy viz katalog Dovolena 2010 nebo na www.cdtravel.cz.**

Autobusové jednodenní zájezdy

- **29. 5. Solné doly v Hallstattu, cena 690 Kč,** odjezd z Českých Budějovic,
- **10. 7. Orlí hnízdo 750 Kč,** odjezd z Českých Budějovic,

- **17. 7. Krimmelské vodopády, 920 Kč,** odjezd z Českých Budějovic,
  - **21. 8. Medvědí soutěska, 850 Kč,** odjezd z Českých Budějovic.
- Více včetně popisu zájezdů v našem katalogu Dovolena 2010 nebo na www.cdtravel.cz.

Itálie - Ischia - vlastní doprava, nejen pro seniory

- **Hotel Casa Nicola ** do 26. 6. Cena 5 310 Kč zahrnuje:** 7x ubytování s polopenzí, 7x odpolední kávu nebo čaj, vstup do hotelového bazénu, informační materiály o ostrově v čj, dárek, český hovořící delegátka CK. **V období 26. 6.-31. 7. cena za osobu 5 555 Kč (pobyty sobota-sobota)**

Nepřehlédněte naše akce SLOVENSKO

- **Velký Meder, Penzion Rozália,** přímo proti termálnímu koupališti - **Bud' fit 3 noci/5 nocí. Cena 2 870/4 700 Kč/os. ve dvoulůžkovém pokoji zahrnuje:** 3/5 nocí, 3x/5x polopenzí, 3/5 vstupů na termální koupaliště s jedním přerušením denně, 1x relax. masáž, 10% slevový poukaz na konzumaci v samoobslužné restauraci a baru na koupališti, místní poplatky. **Nástupy podle volné kapacity hotelu. Ceny jsou platné do 30. 6.**
- **Hotel Studnička - Oravská přehrada, Námestovo.** Hotel leží přímo u Oravské přehrady, vlastní pláž, venkovní bazén, sportovní hřiště, WiFi připojení, pokoje mají vlastní soc. zař., TV, balkon. Cena s polopenzí na osobu a 7 nocí 4 060 Kč ve 2L pokoji, 3 570 Kč ve 3L pokoji a 3 360 Kč ve 4L pokoji.
- **Penzion Kremenisko - Banská Štiavnica, relaxační pobyt** na 4 noci /popř. 6 nocí/ v termínu 11. 4. - 27. 6. 2010. Obsahuje ubytování za osobu v pokoji nebo studiu s vlastním soc. zař., uvítací drink, polopenzí, návštěvu kláštera Sv. Anton, během pobytu 1x saunu, 1x hydromasážní bazén, 1x klasickou masáž. **Nyní sleva - cena na osobu za 4 noci je 4 550 Kč, za 6 nocí 5 600 Kč.**
- **Studio Lomnica - Tatranská Lomnica, Vysoké Tatry,** garsoniéra v blízkosti žel. stanice pro 2-3 osoby s vlastním soc. zař., lednicí, mikrovlnkou a rychlovarnou konvicí. Cena 2 680 Kč za osobu a 7 nocí.

ČR

- **Zlevněné Poděbrady - hotel Tlapák ******
- **Relax v Polabí - 2 800 Kč/os. ve dvoulůžkovém pokoji, cena zahrnuje:** 2 noci, 2x polopenzí, uvítací přítpek, 1x odpolední kávu se zákuskem, ruční masáž zad a šíje, podvodní masáž, muzikoterapii, solno-jodovou jeskyni, hydrojet-masážní lůžko.
- **Prodloužený minirelax pobyt - 4 800 Kč/os. ve dvoulůžkovém pokoji, cena zahrnuje:** 3 noci, 3x plnou penzi, uvítací přítpek, odpolední kávu se zákuskem, solno-jodovou jeskyni, podvodní masáž, klasickou ruční masáž zad šíje, teplý parafinový zábal na ruce, kadeřníka, kosmetiku, masáž nohou relaxační emulzí. **Ceny platí do 30. 6., nástupy podle volné kapacity hotelu.**

- **Hotel Centro Hustopeče (popis hotelu v katalogu Dovolena na straně 35):**
- **23.-25. 4. O Hustopečskou pečť. Cena 1 660 Kč (dospělá osoba) za pobyt zahrnuje:** 2 noci, 2x snídaní (bufet), 1x vstup na přednášku o vinařské tematice, 1x katalog vystavovaných vín, 1x degustační skleničku, 1x vstupenku na soutěž o Hustopečskou pečť, neomezenou konzumaci všech vzorků vín, vystoupení cimbálové muziky Jožky Šmukaře, 1x latté nebo cappuccino, 1x dárek na rozloučenou, 10% slevu na gastronomické služby (stravování a nápoje), volný přístup na wifi, parkovné, poplatky.
- **Tři dny s vínem na Jižní Moravě,** nástupy podle volné kapacity hotelu a přání klientů, cena 2 990 Kč/os./pobyt zahrnuje: 2 noci, 2x snídaní (bufet), 1x degustaci ve vinném sklípku, 2x večerní menu ve vinném stylu, 1x částečnou masáž, 1x mísu s ovocem na pokoji, dárek na rozloučenou, volný přístup na wifi, parkovné, poplatky.
- **Romantický pobyt - cena 1 950 Kč/os./pobyt zahrnuje:** 2 noci v Domě Pánů z Vizovic, 2x snídaní (bufet), 2x romantickou večeří v historickém salóňku, 1x lahev vína dle výběru, 1x mísu s ovocem nepokoji, 1x částečnou masáž, 1x balíček nejromantičtějších míst jižní Moravy, 1x zamilovaný dárek z Vizovic na rozloučenou, hodinu hry kuželek, biliardu, kulečnicku v Centru klubu, parkovné, poplatky.
- **Jáchymov - LD Astoria - celoroční vital pobyty 4 860 Kč/os.** ve dvoulůžkovém pokoji, cena zahrnuje: 6 nocí, plnou penzi, procedury podle typu programu (**Viz katalog Dovolena 2010 - lázně**)
- **Hotel Zvíkov - Orlická přehrada, bungalovy (až pro 4 osoby)** s vlastním soc. zař., chladničkou a rychlovarnou konvicí, u hotelu vlastní krytý bazén, sauna. V těsné blízkosti místní areál s koupalištěm. Cena za osobu na lůžko od 3 325 Kč (na přístýlce 2 100 Kč) je za 7 nocí se snídaní. Možnost dokoupení další stravy.
- **Hotel Fogl - Nová Bystrice, Česká Kanada** ubytování v zvláštních pokojích s možností 1 přístýlky a vlastní terasou, cena za osobu a 1 noc se snídaní a místním poplatkem 480 Kč. Minimální délka pobytu 2 noci. Na místě lze dokoupit další stravu - vyhlášená kuchyně.
- **Hotel Ron - Mikulášovice, Českosaské Švýcarsko,** výhodné **seniorské pobyty** v termínech do 15. 5. 2010 a od 1. 10. 2010, stylově zařízený hotel (státem chráněná kulturní památka). Pokoje mají vlastní soc. zař., TV, ledničku, za poplatek připojku na internet. Cena pro seniory nad 50 let za 7 nocí se snídaní **2 400 Kč** na osobu, pro klienty do 50 let je cena 3 360 Kč.

Kontakty

ČD travel, s. r. o., Na Příkopě 31, tel. 972 243 051, 972 243 057, 972 243 055, pobočky Na Příkopě 31, tel. 972 243 071, Praha hl. nádraží 972 241 861, Brno hl. nádraží 972 625 874, provozní doba pondělí-pátek 9.00-17.00 h e-mail: obch@cdtravel.cz, johnova@cdtravel.cz, www.cdtravel.cz

AŽD Praha

železniční doprava

silniční doprava

telekomunikace

Tradiční český dodavatel moderních řídicích a zabezpečovacích systémů pro dopravu

Bezpečně k cíli

www.azd.cz

Železničář VYDAVÁJÍ České dráhy, a.s., nábř. L. Svobody 12, 110 15 Praha 1, IČ 70994226 | Vychází každý čtvrtek. | e-mail: zeleznicar@cd.cz | www.cd.cz/zeleznicar | **PŘEDSEDA REDAKČNÍ RADY:** Jiří Havlíček
ŠÉFREDAKTORKA: Sandra Chvojková | **VEDOUČÍ REDAKTOR:** Pavel Tesář | **ADRESA REDAKCE (MÍSTO VYDÁNÍ):** Železničář, České dráhy, a.s., generální ředitelství, nábř. L. Svobody 1222, 110 15 Praha 1. | **REDAKTOŘI - TEL.** 972 233 091
HAVÍŘOV - TEL. A ŽÁZN. 972 751 478 | **TECHNICKÁ REDAKTORKA:** Ivona Hybrantová (Hybrantova@gr.cd.cz) | **OBJEDNÁVKY INZERCE A PŘEDPLATNĚHO:** Eva Balíková, tel. 972 233 090, e-mail: Balikova@gr.cd.cz | **UZÁVĚRKA INZERCE** ve čtvrtek ve 12 h.
HONORÁŘE DOPISOVATELŮM se zasílají měsíčně bankovním převodem. Nemohou však být vyplaceny, pokud autor nesdělí redakci adresu, rodné číslo a číslo účtu. | Nevyžádané rukopisy a fotografie se nevracejí.
VYDAVATELSKÝ SERVIS ZAJIŠŤUJE GRAND PRINC, spol. s r. o. | Registrováno Ministerstvem kultury ČR pod č. MK ČR E 6680 ze dne 4. 2. 2003 | ISSN 0322-8002

▼ inzerce

DĚTSKÝ TÁBOR

Nabízíme volná místa pro děti na LT v termínu 4.-17. 7. 2010 ve westernovém městečku. Info: www.stonetown.cz, tel. 606 784 582.

UBYTOVÁNÍ

V ČERNÉ HOŘE

Super ceny již od 200 Kč za os./den
Mgr. Ivana Matoušková, cestovní agentura JULIA, tel. 606 222 550, 371 751 868, e-mail: julia.ca@seznam.cz, www.julia-ca.wz.cz

DOVOLENÁ

Cestovní kancelář

Halmanová nabízí: u všech zájezdů děti slevy
Č. Hora, hotel***
od 3 990-5 890 Kč
klíma zdarma!
Lehátka, 9-12 denní
2-4 lůž. pokoje s WC
+ sprcha, atd.

Bulharsko

4 790-6 190 Kč - 9/10 nocí
vč. lehátka, transfer,
zliž. pokoje, 4lůž. apartmá,
balkony aj. delegát

Řecko - Paralia

penzion Lilalo
10/11 noclehů, 2-4lůž. studia,
taxa, lehátka, transfer aj.
4 800-6 490 Kč

Ubytování:

Itálie - Lido Adriano

Rez. Giotto
5 780-19 100 Kč/Apt 5 os.
7 nocí, spotřeba energií,
povlečení

04.-14. 10.

Jordánsko + Sýrie

letecky 9x nocleh + snídaně
hotely** atd. od Hamá
po Wádí Rum 29 990 Kč

tel/fax: 581 614 552,
607 611 998

možno do 20 hod.,
www.2-dovoleny.cz
e-mail: ckhalma@seznam.cz

CALABRIA, ITÁLIE

RESIDENCE SOLEMARE

Záruka slunečného počasí a čisté moře.
Apartmány u moře
už od 3 500 Kč za apartmán
na týden.

Informace CZ

Tel.: 602 386 892

Informace SK - ústředí

Tel.: 00421 903 311 652,
00421 263 822 136

e-mail:
solemarepost@gmail.com

www.solemare.szm.sk

PŘIJMEME

SŽDC, s.o., Správa dopravní

cesty Praha, přijíme

do pracovního poměru
1 zaměstnanec do funkce
„Inženýr železniční
dopravy“ se zaměřením
koordinátora výlukové
činnosti pro externí
dodavatele a vlastní
činnosti SD.

Požadované ÚSO nebo VŠ
vzdělání. Znalost s PC,
WORD, EXCEL a zkušenost
s vedením malého kolektivu.
Nástup možný ihned,
pokud bude splněna
zdravotní způsobilost.
Další podrobnosti na tel. č.:
972 224 810 nebo 724 262 690.

▼ pošta

Ráda slyším

o vašich akcích

Už poněkolidká čtu
na internetu, že České
drahy utrácí příliš za reklamu.
Sice znám efektivitu
hostesek v obchodním centru,
ale slyšet o nějaké vaší
akci, jako je jízdenka Lidl
nebo dětský den v rádiu,
televizi je fajn. Pokud máte
být moderní, komunikujte
a dejte o sobě vědět.
Váš zákazník.

JANA MILERSKÁ

Jeho diagnóza zní: dráha

Výhybkář Kamil Brož z Lomnice nad Popelkou zasvětil svůj život dráze. Nejenže na ní pracuje, ale ve volném čase ji maluje, organizuje parní jízdy a sbírá staré věci, které souvisí s železnicí.

Je to muž několika tváří. Z číste z pracovního hlediska můžeme Kamila Brože považovat za výhybkáře z nádraží ve Staré Pace. Vedle toho se jedná o umělce, který tvoří kolorované perokresby především s železničními náměty. A taky je to pacient s diagnózou, která se jmenuje siderodromofilie, tedy závislost na dráze. Aspoň to sám o sobě říká.

Malíř, fotograf i modelář

„Mým vzorem byl odjakživa Jiří Bouda, který tak bravurně umí zachytit na papír dřívější všední život na železnici, nostalgickou atmosféru s vůní petroleje z luceren a karbolky z rozpálených pražců,“ říká Kamil Brož, který se kupodivu narodil v neželezničářské rodině. Jeho tatínek i strýcové vyráběli tkalcovské stavy, respektive škodovky, v domácí dílně dokonce i závodní buginy. „Také jsme jedno auto vlastnili, ale při víkendových cestách k prarodičům jsem nejráději jezdil motoráčkem,“ pokračuje Kamil Brož. Vůně benzínu mu nikdy příjemná nebyla.

„Možná, že tam někde byly položeny základy mé závislosti na dráze. Snažil jsem se zaznamenávat na papír všemožná kolejová vozidla. Později jsem zjistil, že fotopapír šetří nervy a čas, a tak jsem se přiklonil k fotografování. Prožil jsem si i modelová léta, kdy jsem byl ponořený do světa v měřítku Ho. Jenže věcem v originální podobě se nic nevyrovná, takže jsem začal sbírat lepenkové jízdenky, návštěvní lampy, prostě předměty ze skutečného provozu,“ popisuje své záliby Brož.

Pátrá v minulosti

Po absolvování železničního učiliště v Liberci v turnovské stanici sloužil jako střídač. Na roční vojnu narukoval do Čáslavi. „Náš železniční prapor pečoval o lokálku do Třemošnice. Po návratu do civilu bylo v Lomnici nad Popelkou k dispozici volné místo staničního dozorce, požádal jsem tedy o přeložení. Tam jsem ještě zažil provoz nákladních vlaků s přepravou cestujících na úseku do Staré Páky, ale také rychlíky do Prahy přes Libuň,“ říká Kamil ke svým kariérim začátkům.

V roce 1996 lomnické muzeum organizovalo oslavy 90 let provozu na trati do Staré Páky. Do příprav se zapojili i Kamil Brož s výpravčím Tomášem Gálem. „Dali jsme do toho maximum, báli jsme se totiž, že půjde o poslední oslavy. V té době pravicová vláda lokál-

UMĚLEC. Kamil Brož má rád perokresby i fotografie. FOTO AUTOR (3x)

SBĚRATEL. Část exponátů má doma, zbytek v nádražním skladu.

STAROMILEC. Historická uniforma mu sluší nejen při oslavách.

ŽIVOT KAMILA BROŽE V KOSTCE

Narodil se v Lomnici nad Popelkou. Po absolvování učiliště v Liberci sloužil v turnovské stanici jako střídač. Během vojenské služby pečoval o lokálku do Třemošnice. Po návratu do civilu se úspěšně ucházel o místo staničního dozorce v rodném městě. Dnes pracuje jako výhybkář ve Staré Pace.

Ve volném čase kreslí perokresby především s náměty železnice, sbírá historické exponáty související s historií železnice (dokonce plánuje otevření muzea) a v rámci občanského sdružení Okrašlovací spolek železniční organizuje nostalgické parní jízdy. Věnuje se také fotografování a dříve i modelování.

kám moc nepřála. Půjčili jsme si historické uniformy, omšelou budovu vyzdobili prapory a podařilo se i vydat mé dvě kresby na pohlednicích. Muzeum připravilo publikaci, výstavu a parní vlaky,“ vypráví Kamil. Siderodromofilie se u něj potom projevovala čím dál více, například častým procházením a fotografováním tratí.

Když lomnické muzeum získalo pamětní knihu tamní železniční stanice, započatou v roce 1923, dal si Brož za úkol pokračovat ve shromažďování informací ze současnosti. Tvrdí, že poslední léta je docela problém získat statistické údaje, jako je počet vlaků či prodaných jízdenek, protože již neexistuje evidence na papíře: „Pro doplnění

SNAŽIM SE ZAZNAMENÁVAT I OSLAVOVAT ŽIVOT NA ŽELEZNICI.

bílých míst v historii navštěvuji různé archivy a mám rád vyprávění pamětníků. Tak například Jaroslav Kaplan, celý život bydlící na dohled lomnické stanice, si již v době svého dětství, kdy bylo za protektorátu skoro všechno tajné, zapisoval u všech vlaků číslo lokomotivy, počet vagonů. Zajímavé jsou také zprávy a sbírky Karla Jiráska z Nové Páky.“

Kvůli sbírce si pronajal část nádraží

V roce 2004 organizoval Kamil akci, která měla za úkol připomenout sto let od zahájení stavby lokálky Stará Paka - Mladá Boleslav - Skalsko. O rok později uspořádal na zámku Humrecht v Sobotce výstavu ke stému výročí otevření první části této dráhy ze Skalska do Sobotky. V roce 2006 se oslavy přesunuly na zbývajících úsek trati do Lomnice nad Popelkou.

„Pod hlavičkou Kulturního a informačního střediska a s podporou města Lomnice jsem oslovil sponzory a především díky místní firmě, zabývající se výrobou transparentů a vlajek, se u poslední květnový den sjely hned dvě parní soupravy s motorovým Hurvínkem a Hektorem. Na místním zámku jsem připravil výstavu grafik Jiřího Boudy,“ chlubí se právem Kamil Brož.

Po těchto zkušenostech založil s kolegy občanské sdružení Okrašlovací spolek železniční. V následujících dvou letech uspořádali jízdy parních vlaků. „Všechny věci mít doma ve sbírce nemohu, proto jsem si pronajal část skladiště na lomnickém nádraží, kde bych rád exponáty postupně uspořádal a předváděl široké veřejnosti, jak všechna ta hejblátka fungovala. Zatím se to podařilo pouze u rozhlasu, ostatní skvosty, zachráněné hlavně při rekonstrukci lomnické výpravní budovy a návštěvidel v Košťálově, prozatím čekají na své uspořádání,“ dodává ke své sbírce Kamil. MARTIN HARÁK

pošta ▼

Nic se nestalo. A o to právě jde

Na dispečery řídící vlakovou dopravu se často snaší kritika. Oprávněná i neoprávněná - té druhé je více. Práce dispečerů, zvláště při mimořádných událostech, je ale nezastupitelná.

Podívejme se, o čem se moc neví, a stalo se nedávno. Je obyčejný březnový den. Na jednokolejné lokálce se pohybují dva pravidelné vlaky. Motorový osobní vlak a nákladní manipulační vlak. Běžná dopravní situace. Ta se v okamžiku mění. Ty vlaky jedou proti sobě! (Ponechme stranou, proč se tak stalo. To je věcí vyšetřujících orgánů.) Výpravčí okamžitě volá provozního dispečera. Ten s kolegy rychle zjišťuje telefonní čísla na mobily obou strojvedoucích. Nastává boj s časem. Jeden dispečer volá do motoráku, druhý do manipuláku. Vlaky se k sobě neúprosně blíží. Stihnou to? Strojvedoucí nemají mobily vypnuté ani vybité, signál je dostupný. Ohlašují se a zastavují. Naštěstí.

Ale štěstí stojí na straně pravených. A to zaměstnanci řídící provoz byli. Reagovali rychle, přesně, profesionálně. To oni zastavili vlaky proti sobě. Výpravčí, který okamžitě jednal, když nákladní vlak nezastavil. Vedoucí dispečer a provozní dispečer Odboru řízení provozu a organizování drážní dopravy. Regionální dispečer Odboru provozu osobní dopravy. Jejich jména neuvádím. Předpokládám, že budou uveřejněna při oceňování zaměstnanců ČD ke Dni železnice.

V Železničáři č. 34/2009 byl článek o novém programu EDO (evidence docházky). Eviduje a plánuje pracovní dobu zaměstnanců ČD. To s popsanou událostí zdánlivě nesouvisí. Jenže právě aplikace EDO a ISOR (informační systém operativního řízení) poskytl dispečerům telefonní čísla na mobily obou strojvedoucích! Stála aktualizace programů a v podstatě administrativní, ale spolehlivá a pečlivá práce zaměstnanců při doplňování údajů, získala touto událostí zcela nový rozměr. I díky jim mohlo být postupováno tak rychle. Mohlo by se říci, proč o tom všem psát. Vždyť se vlastně nic nestalo. Právě proto, že se nic nestalo! Neopakovala se Stěblová 1960 ani Spálov 1990.

JÍŘÍ VLAŠANEK, JÍŘÍ BLÁHA

Dopisy jsou redakčně upraveny a kráceny.

Díl 1.: Jak jsem se stal železničářem

Přinášíme vám první z fejetonů „výpravčího Drahoráda“. Na tomto místě se s nimi budete setkávat pravidelně.

Ze dne na den jsem se rozhodl, že skončím s vysokou školou. Studium medicíny byl omyl, přání rodičů, kterému jsem nedověděl odporovat, hlavně proto, že jsem sám v té době nevěděl, co chci dělat.

Své rozhodnutí jsem doma sdělil větou oznamovací a druhý den jsem vrazil do krajského města hledat si práci. Bylo mně jedno jakou, ale chtěl jsem začít konečně něco pořádného. Postupoval jsem systematicky od nádraží směrem k náměstí. Jako řidiče tramvaje mě nezvalil, neb jsem neměl po vojně. U Okresního stavebního podniku mně

Každý z nás, co máme modrou krev, u železnice nějak začínal. Někdo od dvou let chodil na nádraží obhlížet vláčky a bylo mu jasné, že musí být strojvedoucím nebo výpravčím. Jiného osud ke kolejím dovedl cestičkami klikatými. To byl i můj případ. Dostal jsem se k dráze jako slepý k houslím. Ale když už jsem ty housle dostal, naučil jsem se na ně hrát a mám je rád.

slíbili rychlokurz na zedníka, ale kádrovák byl na školení, pry abych přišel ve středu. Na pracáku mně úřednice řekla: „U ČSD berou výpravčí.“

V kurzu mě naučili všechno. I mariáš...

Budova ředitelství Jihozápadní dráhy byla blízko. Vyjel jsem vřatem do čtvrtého patra, zaklepal, vstoupil a řekl: „Jmenuji se Drahorád a chtěl bych dělat výpravčího.“ Úředník si posunul brýle na nose, podíval se do ležstra před sebou a povídá: „Je tu poslední volný řádek. Máte maturitu?“ Odpověděl jsem: „Mám.“ A o mém životním zaměstnání bylo rozhodnuto.

Druhý den jsem uzavřel pracovní smlouvu, ve které stálo: signalista s výhledem na výpravčího. Začal mi kolotoč denních a nočních směn, školení, kurzů a zkoušek. Bavilo mě to.

U ČSD byl systém a pořádek. Prošel jsem všemi dopravními funkcemi a vůbec jsem netušil, jak se mně jednou budou hodit. Výhybkář, signalista, hláškař, pakr neboli staniční dělník, tranzitér, skladník přepravy, posunovač, vlakvedoucí a nakonec i výpravčí. V kurzu jsem se naučil nejen dopravu a přepravu, zabezpečovací zařízení, ale i mariáš. Autorizoval jsem na první pokus bez ztráty květiny a na jednu jsem někam patřil.

Tajemný obsah depeše

Každá směna byla jiná, občas bylo od průšvihů jenom onen pověsný chloupek - ale o tom jindy. Po čase jsem začal zastupovat náčelníka stanice. Zase jsem si musel rozšířovat obzory. Nejdříve jsem měl problémy s komerčními hlášeními, takový měsíční výkaz o výkonu stanice K 4 980 nebyl žádná legrace. Po první samostatné mě-

síční uzavěrce jsem si na chvíli myslel, že vím o stanici všechno.

Jenže druhý den přišla depeše, kde na konci stálo: „Zašleš i vakátní hlášení.“ Vůbec jsem netušil, o co jde. Ve slovníku jsem nic nenašel a souseda jsem se ptát nechtěl. Příklad den jsem přehrabal všechny šuplíky v kanceláři. Pochopitelně až v tom posledním byl malý předtiskový formulář formátu A6, kde bylo napsáno: „Ve věci č. j. .... není co hlásit, neboli vakátní hlášení.“ Taková blbost! Ale byl v tom systém.

A ještě s jednou věcí se vám musím svěřit. Víte, z čeho jsem měl největší obavy, když jsem zastupoval náčelníka stanice? Abych nemusel šetřit nějakou železniční nehodu. A posledních věcí jak 25 let se zabývám právě jimi. Hlavně o nich vám také budu vyprávět.

ROBERT DROZDA

▼ kam jet

Výstavy v Lysé:
Elegance a Narcis

Na Výstavišti Lysá nad Labem můžete od čtvrtka 15. do neděle 18. dubna navštívit dvě zajímavé akce. Pod názvem Elegance 2010 se skrývá patnáctý ročník prodejní výstavy zaměřené na moderní trendy v oblékání, péči o sebe sama, odpočinek a relaxaci. Zpestřením bude doprovodný program s módními přehlídkami, semináři z oblasti kosmetiky, kadeřnictví a zdravé výživy. Vedle toho zde proběhne 9. ročník výstavy narcisů, tulipánů a dalších jarních cibulovin nazvaný Narcis 2010. Na zahradnických trzích si tu koupíte například zahrádkářské potřeby, květinové sadby, okrasné či ovocné dřeviny. Prodejní stánek tu budou mít také České dráhy.

Projížďka
v Rajnochovicích

Probouzející se lesní dráha ve Valašském království se vám v plné kráse představí v sobotu 10. dubna mezi 9. a 17. hodinou. Společnost pro obnovu Rajnochovicke lesní železnice i její šikovná mašinka Kristýnka lákají všechny ke svezení vláčkem, k soutěžím a příjemnému posezení v areálu bývalé parní pily v Rajnochovicích nedaleko restaurace Ve Dvoře. Do Rajnochovic dojedete vlakem ČD, odtud autobusem na zastávku Rajnochovice-Rosošná. Po 17. hodině jede autobus zpět, s možností přestupu na vlaky směr Zlín, Bystřice p. H. a Valašské Meziříčí.

Motoráčkem
do Lednice

KOD Brno zve opět zájemce o svezení motorovým vlakem z Brna přes Břeclav do Lednice. Vlaky jezdí až do 28. září vždy o víkendech a státem uznávaných svátcích. Odjezd z Brna hl. n. je v 8.40 h, z Břeclavi pak v 9.55, 11.10 a 15.40 h. Poslední vlak vyjíždí z Lednice v 16.46 h. V úseku Břeclav - Lednice vlaky zastavují ve všech stanicích a zastávkách. Nasazeny budou motorové vozy M 131.1463 a M 262.018 s vlečným vozem Bix post. V tytéž dny ještě budou v případě zájmu a zaplacení 40 jízdenek s globální cenou po 45 Kč vypravena tzv. vlaková taxi vozem M 131.1463, a to z Lednice s odjezdem ve 12.05 a 13.34 h do Břeclavi a dále do Valtic města nebo do Lednice.

Na volejbal
do Ústí nad Labem

Oblastní turnaj železničářů ve volejbalu smíšených družstev sehraji hráči v neděli 25. dubna od 8 hodin ve sportovní hale TJ Armatorka v Ústí nad Labem - Kráském Březně. Složení družstva je 10 hráčů a vedoucí. Při hře musí být na hřišti vždy dvě ženy. Přihlášky přijímá do 16. dubna Zdeněk Hamala, ČD Cargo, Vojtěšská 2, 400 99 Ústí nad Labem, tel. 972 424 101, 602 419 294, e-mail hamala@gr.cd.cz. (hop, mn, pt)

Tam, kde dříve stávala Plzeň

Hned pár kilometrů od západočeské metropole se nachází Starý Plzenec. Je to místo, které přitahuje především víkendové výletníky. Nabízí totiž krásnou přírodu i zajímavé památky z naší minulosti.

První písemná zmínka o Starém Plzenci je z roku 976. Jedná se vlastně o předchůdce Plzně, která vznikla o tři století později (a asi o deset kilometrů dál). Popravdě řečeno, název Plzeň se dříve vztahoval právě k dnešnímu Starému Plzenci, zatímco označení Starý Plzenec se v historických pramenech objevuje až v polovině 15. století. Původně jedno z nejvýznamnějších přemyslovských sídel se kvůli rychle se rozvíjející (Nové) Plzni během let změnilo na vesnici a teprve v roce 1902 bylo znovu povýšeno na město.

NAUČNÁ STEZKA
VÁS OD NÁDRAŽÍ
DOVEDE K HLAVNÍM
PAMÁTKÁM V OKOLÍ.

Jízda osobním vlakem do Starého Plzence trvá z plzeňského hlavního nádraží třináct minut. Už cestou se po pravé straně ukáže majestátní silueta zříceniny královského hradu Radyně. Ta je také jednou ze zastávek staroplzenecké naučné stezky, která turisty přivádí k většině významných historických, kulturních a architektonických památek v okolí.

Vzpomínky
na dávné Přemyslovce

Z plzeňského nádraží je to k první z celkem devíti informačních tabulí naučné stezky jen pár set metrů. Stojí na Masarykově náměstí poblíž třetí nejstarší církevní stavby v Česku. Tou je kostel Narození svatého Jana Křtitele, jehož zakladatelem byl zřejmě přemyslovský kníže Jaromír, správce plzeňského knížectví na počátku 11. století. Pár metrů odtud stojí sloup se sochou Panny Marie Immaculaty z 18. století a naproti klasicistní budova radnice. Okruh naučné

NÁDRAŽÍ. Starý Plzenec na trati 190 se nachází jen 10 kilometrů od stanice Plzeň hl. n. Právě zde začíná i končí naučná stezka.

ARCHITEKTONICKÁ PAMÁTKA. Rotunda svatého Petra a Pavla byla postavena ve druhé polovině 10. století. Stojí na místě, kde dříve býval původní hrad Plzeň. FOTO AUTOR (4x)

stezky, značený zelenou barvou, pak pokračuje po mostě přes řeku Úslavu, kolem fary a gotického kostela Narození Panny Marie.

Tady čeká výletníka první výstup do vršku, který ho přivede k vůbec nejstarší stavbě v západočeském regionu - rotundě svatého Petra a Pavla. Byla postavena patrně ve druhé polovině 10. století, a to z křemencového zdiva spojeného vápennou maltou. Měla dřevěný trámový strop a šindelovou střechu. Během staletí však byla mnohokrát přestavěna, i tak si ale zachovala původní tvar, a je tím pádem nejstarší dochovanou architektonickou památkou tohoto typu na českém území.

ZASTAVENÍ
NAUČNÉ STEZKY

- 1 Náměstí ve Starém Plzenci s radnicí a kostelem Narození sv. Jana Křtitele.
- 2 Románská rotunda svatého Petra a Pavla.
- 3 Západočeský kostel sv. Vavřince a sv. Kříže.
- 4 Černá stráž - archeologické naleziště trilobitů.
- 5 Kychta vysoké pece sedleckých železáren.
- 6 Sedlecké rybníky (přírodní rezervace).
- 7 Jezevčí skála - typická krajina Radyňské vrchoviny.
- 8 Zřícenina hradu Radyně, který vyhořel v 16. století.
- 9 Andrejšky - seskupení buziňnických suků.

Zajímavý je také fakt, že právě tady stával původní hrad Plzeň. Část zdiva se tu dá ještě najít a nedaleko také základy dvou kostelů - svatého Vavřince a svatého Kříže. Ve 13. století, konkrétně za krále Přemysla Otakara II., bylo ve městě celkem osm kostelů, což svědčí o jeho tehdejší velikosti a důležitosti.

Hrad Radyně
dominuje kraji

Naučná stezka pokračuje bývalým hradištěm a pak začíná sestupovat kolem chráněného naleziště zkamenělin směrem k obci Sedlec. Už v 16. století tady stával hamr, později zde vznikly

PŘÍRODA. Sedlecký Starý rybník představuje významnou rezervaci vodních a mokřadních rostlin.

železáren, které si v roce 1859 zřídily pobočku v Plzni. Ta se později stala základem slavných Škodových závodů. Z doby největšího rozkvětu železářství tu do dnešní doby zůstala kychta vysoké pece, která je chráněnou technickou památkou. Přírodní památku nalezneme jen o pár metrů dál. Jde o sedlecký Starý rybník, který je významnou rezervací vodních a mokřadních rostlin. To už ale trasa okruhu kolem Starého Plzence

JÍZDA VLAKEM
ZE STARÉ
DO NOVÉ PLZNE
TRVÁ JEN 13 MINUT.

ce začíná znovu stoupat a vede přes železniční trať k dominantě Plzeňska.

Hrad Radyni nechal postavit český král a římský císař Karel IV. Zřejmě proto, že starý přemyslovský hrad na protějším kopci už nesplňoval svou funkci - střežit obchodní stezky a spravovat rozsáhlé královské statky v okolí. Ani Nová Plzeň neměla svůj hrad, a tak vybudovali Karlskronu. Tenhle název se ale neujal a brzy se mu podle stejnojmenného kopce začalo říkat Radyně. Objekt byl dokončen nejspíše v roce 1361. Prvním purkrabím se stal Zdislav Chlup, který podle historiků stavbu také řídil. Než hrad v polovině 16. století vyhořel, spravovali ho většinou příslušníci nižší šlechty z Plzeňska. Dnes je přístupný od dubna do října a jako největší atrakci nabízí nádherný výhled z hradní věže do širokého okolí.

Jak načerpat energii?
Místním pivem či vínem

To už byla předposlední zastávka na trase kolem Starého Plzence. Zbývá půl kilometru vzdálený buziňnický skalní hřeben zvaný Andrejšky a sestup tichou lesní stezkou po severozápadním úbočí kopce Radyně zpátky k nádraží.

Cestou je i několik restaurací, kde lze po zhruba pětihodinové výpravě načerpat vydanou energii. Přestože trasa není nijak náročná a zvládnou ji průměrně zdatní turisté, trocha stylového plzeňského piva nebo staroplzeneckého vína pomůže doplnit tekutiny. Koneckonců při cestování vlakem o řidičský průkaz nepřijedete. **ROMAN MILER**

Essen je letos hlavním městem kultury

Německý Essen i další města v Porúří se připravují na velkolepé kulturní oslavy.

Štafeta titulu evropské hlavní město kultury zamířila do Německa. Vedle maďarského Pětikostelí (Pécs) a tureckého Istanbulu toto označení v letošním roce náleží Essenu. Do akce se zapojila i další města spolkové země Severní Porýní-Vestfálsko a prakticky i celá oblast někdejšího „ocelového srdce Evropy“.

Už loni se uskutečnila velká oprava nádraží v Essenu, které představuje jakousi vstupní bránu do Porúří. Hlavním part-

PROPAGACE. Německé dráhy si kvůli oslavám nechaly zřídřit netradiční poutače. FOTO RUHR2010.DE

nerem oslav Ruhr 2010 jsou Německé dráhy. Právě proto byly Velikonoc ve znamení mnoha denní sady nostalgických jízdy při příležitosti 20. výročí tzv. Plandampfů, tedy placených jízdy parních vlaků, jejichž centrem

bylo depo Koblenz-Lützel. Vedle řady parních lokomotiv pendloval podél Rýna mezi Trierem a Dortmundem legendární TEE Rheingold. Na akce Ruhr 2010 lákají Německé dráhy i reklamním speciálně sestrojeným kamio-

novým návesem ve tvaru a barvách ICE 3. Na speciální jízdenku platí sleva v několika desítkách kulturních a společenských institucí, ale i třeba v zoologických zahradách nebo industriálních památkách. **MARTIN NAVRÁTIL**